

Crna Gora
Ministarstvo ekonomije

**AKCIONI PLAN ZA SPROVOĐENJE
STRATEGIJE REGIONALNOG RAZVOJA
CRNE GORE ZA PERIOD 2014-2020.
ZA 2015. GODINU**

- PREDLOG -

Mart 2015.

SADRŽAJ

LISTA KORIŠĆENIH SKRAĆENICA.....	2
UVOD	3
METODOLOŠKI PRISTUP	4
PLANIRANA ULAGANJA I IZVORI SREDSTAVA ZA REALIZACIJU AKCIONOG PLANA	5
PLANIRANA ULAGANJA NA NIVOU CRNE GORE	5
PLANIRANA ULAGANJA U SJEVERNI REGION	6
PLANIRANA ULAGANJA U SREDIŠNJI REGION.....	8
MONITORING I EVALUACIJA AKCIONOG PLANA	10
TABELA AKCIONOG PLANA ZA 2015. GODINU.....	11
SJEVERNI REGION	11
PRAVAC RAZVOJA – ODRŽIVI RAST	11
<i>Prioritetna oblast 1: Saobraćajna infrastruktura .....</i>	<i>11</i>
<i>Prioritetna oblast 2: Poljoprivreda i ruralni razvoj.....</i>	<i>18</i>
<i>Prioritetna oblast 3: Zaštita životne sredine.....</i>	<i>22</i>
<i>Prioritetna oblast 4: Energetika i njen razvoj korišćenjem obnovljivih energetskeg potencijala i boljom valorizacijom raspoloživih rudnih bogatstava.....</i>	<i>27</i>
PRAVAC RAZVOJA – PAMETAN RAST	32
<i>Prioritetna oblast 1: Konkurentnost i inovacije.....</i>	<i>32</i>
<i>Prioritetna oblast 2: Razvoj turizma i valorizacija kulturne baštine .....</i>	<i>36</i>
<i>Prioritetna oblast 3: Drvoprerađivačka industrija .....</i>	<i>41</i>
PRAVAC RAZVOJA – INKLUZIVNI RAST	43
<i>Prioritetna oblast 1: Razvoj ljudskih resursa i zapošljavanje.....</i>	<i>43</i>
PRIORITETNA OBLAST 2: UNAPREĐENJE OBRAZOVNE, ZDRAVSTVENE, SOCIJALNE I SPORTSKE INFRASTRUKTURE	44
SREDIŠNJI REGION	48
PRAVAC RAZVOJA – PAMETAN RAST	48
<i>Prioritetna oblast 1: Konkurentnost i inovacije.....</i>	<i>48</i>
<i>Prioritetna oblast 2: Prerađivačka industrija.....</i>	<i>52</i>
<i>Prioritetna oblast 3: Turizam i valorizacija kulturnog bogatstva.....</i>	<i>53</i>
PRAVAC RAZVOJA – ODRŽIVI RAST	57
<i>Prioritetna oblast 1: Energetika .....</i>	<i>57</i>
<i>Prioritetna oblast 2: Saobraćaj .....</i>	<i>59</i>
<i>Prioritetna oblast 3: Životna sredina.....</i>	<i>63</i>
<i>Prioritetna oblast 4: Poljoprivreda i ruralni razvoja .....</i>	<i>66</i>
PRAVAC RAZVOJA – INKLUZIVNI RAST	71
<i>Prioritetna oblast 1: Razvoj ljudskih resursa i zapošljavanje.....</i>	<i>71</i>
PRIMORSKI REGION.....	77
PRAVAC RAZVOJA – PAMETAN RAST	77
<i>Prioritetna oblast 1: Konkurentnost i inovacije.....</i>	<i>77</i>
<i>Prioritetna oblast 2: Turizam i kulturno-istorijsko nasljedje.....</i>	<i>81</i>
PRAVAC RAZVOJA – ODRŽIVI RAST	87
<i>Prioritetna oblast 1: Saobraćaj .....</i>	<i>87</i>
<i>Prioritetna oblast 2: Zaštita životne sredine.....</i>	<i>90</i>
<i>Prioritetna oblast 3: Energetika .....</i>	<i>94</i>
<i>Prioritetna oblast 4: Poljoprivreda i ruralni razvoj .....</i>	<i>96</i>
PRAVAC RAZVOJA – INKLUZIVNI RAST	101
<i>Prioritetna oblast 1: Razvoj ljudskih resursa i zapošljavanje.....</i>	<i>101</i>
<i>Prioritetna oblast 2: Unapređenje obrazovne, zdravstvene, socijalne i sportske infrastrukture .....</i>	<i>102</i>
ANEKS	105

Lista korišćenih skraćenica

AZZŽS	Agencija za zaštitu životne sredine	MIDAS	Program grant podrške za institucionalni razvoj i jačanje poljoprivrede
ADFD	Abu Dabi fond	ME	Ministarstvo ekonomije
CSO	Centar za stručno obrazovanje	MF	Ministarstvo finansija
DJR	Direkcija javnih radova	MIDT	Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije
DZS	Direkcija za saobraćaj	MK	Ministarstvo kulture
DMSP	Direkcija malih i srednjih preduzeća	MN	Ministarstvo nauke
DZŽ	Direkcija za željeznice	MORIT	Ministarstvo održivog razvoja i turizma
EBRD	Evropska banka za razvoj	MPRR	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
EIB	Evropska investiciona banka	MPS	Ministarstvo prosvjete i sporta
EPCG	Elektroprivreda Crne Gore	MRSS	Ministarstvo rada i socijalnog staranja
FSCG	Fudbalski savez Crne Gore	MSP	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva
FU	Fitosanitarna uprava	MUP	Ministarstvo unutrašnjih poslova
IBRD	Međunarodna banka za obnovu i razvoj	MZD	Ministarstvo zdravlja
IPA	Instrument za predpristupnu pomoć EU	NTO	Nacionalna turistička organizacija
IPA OPRR	IPA Operativni program regionalni razvoj	PER	Program ekonomskih reformi
IPARD	IPA-ruralni razvoj	PROCON	Impl. Jedinica u projek. Regionalni stambeni program u Crnoj Gori
IPF MV	Podrška infrastrukturnim projekt. na opštinskom nivou	UNDP	Program Ujedinjenih nacija za razvoj
IRFCG	Investiciono razvojni fond Crne Gore	UNEP	Program Ujedinjenih nacija za zaštitu životne sredine
IMELS	Italijansko ministarstvo za zaštitu životne sredine	UNICEF	Program Ujedinjenih nacija za djecu
JLS	Jedinica lokalne samouprave	UZK	Uprava za kadrove
KfV	Njemačka banka za obnovu	VU	Veterinarska uprava
LAMP	Projekat zemljišne administracije i upravljanja	WBIF	Investicioni fond za Zapadni Balkan
LSL	Lokalna studija lokacije	ŽICG	Željeznička infrastruktura Crne Gore
LTO	Lokalna turistička organizacija	ZZZCG	Zavod za zapošljavanje Crne Gore

Uvod

Vlada Crne Gore u junu 2014. godine usvojila Strategiju regionalnog razvoja za period 2014-2020 godine. Osnovni cilj Strategije regionalnog razvoja za period 2014-2020. godina je **postizanje ravnomjernijeg socio-ekonomskog razvoja svih jedinica lokalne samouprave i regiona, zasnovanog na konkurentnosti, inovativnosti i zapošljavanju.**

Strategija regionalnog razvoja 2014-2020. se vezuje za dokument "Pravci razvoja Crne Gore 2013-2016", koji se operacionalizuje kroz tri ključna pravca: *pametan, održivi i inkluzivni rast*, koji treba da doprinesu dostizanju veće zaposlenosti, produktivnosti i socijalne kohezije u zemlji.

Polazeći od toga da su ključni pravci razvoja crnogorske ekonomije **pametan, održiv i inkluzivni rast crnogorske ekonomije**, u funkciji njihovog dostizanja, definisan je strateški cilj Strategije regionalnog razvoja za period 2014-2020. godina, a to je **postizanje ravnomjernijeg socio-ekonomskog razvoja svih jedinica lokalne samouprave i regiona, zasnovanog na konkurentnosti, inovativnosti i zapošljavanju.** Dostizanje zacrtanog strateškog cilja ostvarivaće se kroz sektorski pristup, odnosno kroz dalje unapređenje prioritetnih oblasti razvoja Crne Gore, koje su najrelevantnije za ravnomjerniji regionalni razvoj, a koje su istovremeno prepoznate kao veoma važne za **finansiranje iz IPA fondova** za period 2014-2020. godina.

Te prioritetne oblasti su: **saobraćaj i ostala javna infrastruktura; poljoprivreda i ruralni razvoj; energetika; zaštita životne sredine; konkurentnost i inovacije; industrija; turizam i kultura; obrazovanje; zapošljavanje i socijalne politike.** Drugim riječima, valorizacija resursa u prethodno navedenim prioritetnim oblastima razvoja na efikasan i održiv način, treba da doprinese ostvarenju ključnog strateškog cilja Strategije regionalnog razvoja za period 2014-2020. godine.

U skladu sa navedenim, može se konstatovati da prioritetne oblasti za regionalni razvoj: konkurentnost i inovacije, turizam, kultura i industrija *spadaju u pametan rast* kao jedan od pravaca razvoja Crne Gore, zapošljavanje, obrazovanje i socijalne politike *spadaju u inkluzivni rast*, dok energetika, životna sredina, saobraćaj, poljoprivreda i ruralni razvoj spadaju *u održivi rast*.

Strategijom su takođe definisani ciljevi i prioritetne oblasti razvoja na nivou svakog od tri geografska regiona Crne Gore.

Strateški ciljevi razvoja na nivou tri geografska regiona u Crnoj Gori su sljedeći:

Sjeverni region: ***"Povećanje konkurentnosti, ubrzan i održiv razvoj Sjevernog regiona"***.

Središnji region: ***"Ostvarenje održivog ekonomskog rasta i razvoja i ubrzano povećanje konkurentnosti"***.

Primorski region: ***"Održiv ekonomski rast i povećanje konkurentnosti regiona zasnovano na razvoju turizma i komplementarnih sektora"***.

Polazeći od navedenog, **implementacija** Strategije regionalnog razvoja u narednom periodu je fokusirana na realizaciju prioriteta i mjera u ključnim oblastima razvoja na nivou regiona. Ovo je naročito važno na Sjeveru, koga karakteriše najveći broj komparativnih prednosti i neiskorištenih resursa, a čijom valorizacijom može da se doprinese povećanju stepena razvijenosti ovog regiona i približavanju prosjeka razvijenosti Crne Gore, prosjeku razvijenosti u EU.

Praćenje realizacije Strategije regionalnog razvoja i koordinaciju aktivnosti sprovođenja politike regionalnog razvoja vrši Ministarstvo ekonomije. Pored Ministarstva ekonomije, ključna institucija za vođenje politike regionalnog razvoja je Potpredsjednik Vlade za regionalni razvoj, kao i savjetodavno tijelo Vlade - Partnerski savjet za regionalni razvoj. S obzirom da politika regionalnog razvoja ima multidimenzioni i multisektorski karakter, u procesu njene implementacije učestvuju, shodno svojim nadležnostima, i ostala ministarstva odnosno organi državne uprave, kao i jedinice lokalne samouprave i ostali organi i organizacije koji obavljaju poslove kojima se podstiče regionalni razvoj.

S tim u vezi, a na osnovu Poglavlja 5.4 Strategije regionalnog razvoja Crne Gore 2014-2020, koje se odnosi na donošenje Akcionog plana za njenu implementaciju, Ministarstvo ekonomije je izradilo Akcioni plan za sprovođenje Strategije regionalnog razvoja Crne Gore za 2015. godinu.

Metodološki pristup

Izrada Akcionog plana za 2015. godinu izvršena je u saradnji sa svim organima državne uprave, jedinicama lokalne samouprave i drugim organima i organizacijama, koja na osnovu člana 9 Zakona o regionalnom razvoju („Sl.list CG” broj: 20/11), obavljaju poslove kojima se podstiče regionalni razvoj. U pripremi Akcionog plana vodilo se računa da bude usaglašen i sa **Programom ekonomskih reformi Crne Gore 2015-2017 (PER)**, odnosno sa najprioritetnijim mjerama PER-a za 2015. godinu i identifikovanim projektima za njihovo ostvarenje, koji je Vlada donijela u januaru 2015. godine. Za očekivati je da će aktivnosti i projekti na nivou regiona doprinijeti pozitivnom privrednom rastu regiona i realnom ekonomskom rastu od 3,5% na nivou države u cjelini.

Akcioni Plan je organizovan oko tri ključna prioriteta razvoja na nacionalnom nivou **postizanje pametnog, održivog i inkluzivnog rasta**, koji su dalje organizovani kroz sektorski pristup, odnosno kroz dalje unapređenje prioritetnih oblasti razvoja Crne Gore. Za svaku prioritetnu oblast, na nivou sva tri regiona, definisane su mjere koje sadrže konkretne aktivnosti, programe ili projekte potrebne za ostvarivanje Strategije regionalnog razvoja u datoj oblasti.

Uz aktivnosti i projekte u Akcionom planu, navedena su planirana finansijska sredstva i njihovi izvori kao i vremenski okvir i institucije koje će biti zadužene za njihovu realizaciju.

Za određeni broj aktivnosti nije bilo moguće izvršiti regionalnu alokaciju planiranih sredstava, prije svega to se odnosi na programe podrške i subvencija za podsticanje malih i srednjih preduzeća, programe kreditne podrške IRFCG, program finansijske podrške jačanja mogućnosti istraživanja i razvoja i razvoju inovativnosti preduzeća i sl, pa se pristupilo aproksimativnoj podjeli po regionima. Konačna realizacija ovih mjera i aktivnosti zavisi od broja i kvaliteta aplikacija i apsorpcione moći aplikacija, tako da će konačna alokacija sredstava biti prikazana u Izvještaju o realizaciji Akcionog plana za 2015. godinu.

Finansiranje regionalnog razvoja u 2015. godini je uslovljeno Budžetom države, budžetima jedinica lokalne samouprave, ali i apsorpcionim kapacitetima na centralnom i lokalnom nivou za uspješnu realizaciju projekata iz IPA fondova. Takođe, početak ili nastavak realizacije velikih razvojnih projekata u oblasti energetike i turizma koji se pretežno finansiraju od strane investitora (*poput igradnje Podmorskog kabla između Crne Gore i Italije, hidroelektrana, vjetroelektrana, turističkih resort-a i sl*), će biti od velikog značaja za povećanje konkurentnosti i dostizanje strateških razvojnih ciljeva regiona i države u cjelini.

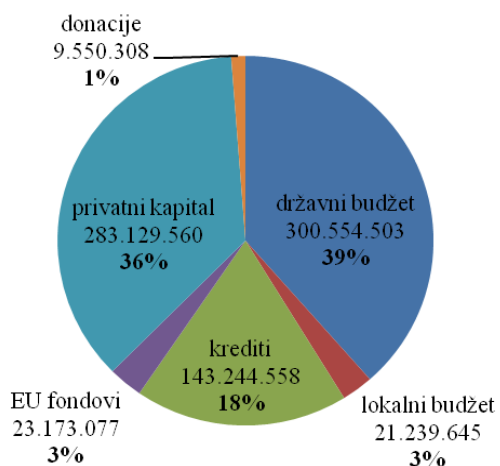
U Akcionom planu nalaze se i značajni razvojni projekti čija realizacija se sprovodi u kontinuitetu ili se realizuju u dužem vremenskom periodu, tako da za njih nije moguće precizno definisati ukupne finansijske resurse i izvore finansiranja u tekućoj godini. U ovom Akcionom planu su, iz navedenog razloga, u planirana sredstva za ulaganja uzete u obzir sve aktivnosti i projekti čije finansiranje je planirano iz obezbijeđenih kreditnih sredstava, EU fondova i ostalih donacija i privatnog kapitala. Za projekte i aktivnosti čije je finansiranje planirano iz sredstava jedinica lokalnih samouprava ista su, na osnovu dostavljenih podataka, opredijeljena lokalnim budžetima. Za projekte i aktivnosti koji se finansiraju iz državnog budžeta za 2015. godinu, izvor je jasno identifikovan kapitalnim budžetom i već opredijeljenim budžetima institucija nadležnih za njihovo sprovođenje u skladu sa Zakonom o budžetu za 2015.

Planirana ulaganja i izvori sredstava za realizaciju Akcionog plana

Planirana ulaganja na nivou Crne Gore

Za sprovođenje Strategije regionalnog razvoja Crne Gore 2014-2020, u 2015. godini planirano je 780.641.704 EUR. U strukturi izvora finansiranja planiranih investicija i aktivnosti dominantani su državni budžet i privatni kapital, sa približnim učešćem od 39%, odnosno 36% u ukupnom iznosu planiranih investicija. Treba napomenuti da se u okviru investicija planiranih iz državnog budžeta, najveća stavka odnosi na izgradnju auto-puta Bar-Boljare, dionica Smokovac-Mataševo, vrijednosti 206.000.000 EUR, što je 69% ukupnog iznosa za realizaciju predmetnog Akcionog plana iz ovog izvora. Kada je u pitanju privatni kapital, sredstva iz ovog izvora usmjerena su na osnovu realizacije koncesionih ugovora uglavnom na izgradnju malih hidroelektrana i vjetroelektrana (Sjeverni region) i investicije u oblasti novih visokokvalitetnih smještajnih kapaciteta (Središnji i Primorski region). Pored navedena dva izvora finansiranja, sredstva za finansiranje regionalnog razvoja u 2015. su obezbijeđena i iz EU fondova, kredita, budžeta lokalnih samouprava i ostalih donacija, ali u znatno manjem iznosu. Struktura finansiranja aktivnosti za sprovođenje Strategije regionalnog razvoja u 2015. godini grafički je predstavljena u nastavku:

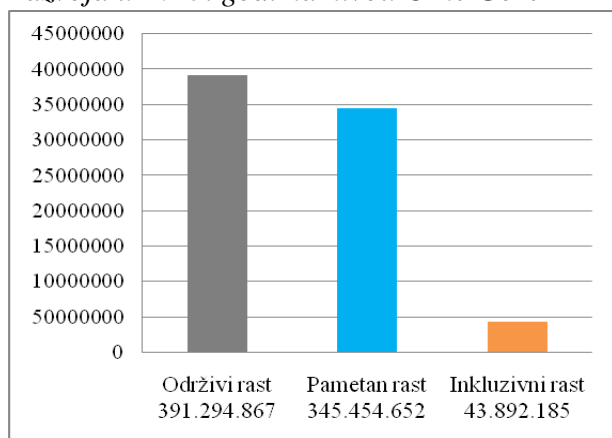
Grafik 1: Struktura izvora finansiranja realizacije Akcionog plana SRR u 2015. god. na nivou Crne Gore

Posmatrajući izvore finansiranja planiranih investicija i aktivnosti po regionima, značajno je istaći da će najveći dio sredstava državnog budžeta biti opredijeljen za realizaciju u Sjevernom regionu 81%, uključujući dionicu auto-puta Bar-Boljare¹. Na drugoj strani, 73% ukupnog iznosa privatnih investicija biće uloženo u Primorski region, gotovo u potpunosti za unapređenje postojećih i izgradnju novih smještajnih kapaciteta, uglavnom visoke kategorije.

Sredstva EU fondova najviše će se apsorbovati u Sjevernom regionu, 64%. U ulaganjima iz kreditnih sredstava nema većih odstupanja iz ugla regiona, s tim što će nešto više investicija iz ovog izvora biti realizovano u Primorskom regionu, 36%. Sredstva lokalnog budžeta za realizaciju planiranih aktivnosti u približnom iznosu će biti obezbijedena u pripadajućim jedinicama lokalne samouprave Sjevernog i Središnjeg regiona, a nešto više u JLS Primorskog regiona, 48% ukupnog iznosa. Donacija će najviše biti u Sjevernom regionu, 53%.

Grafik 2: Struktura planiranih ulaganja prema pravcima razvoja u 2015. god. na nivou Crne Gore

Kada je riječ o strukturi planiranih ulaganja prema pravcima razvoja, najviše sredstava na nivou Crne Gore planirano je za realizaciju investicija i aktivnosti u okviru održivog rasta 50%, zatim za aktivnosti pametnog rasta 44%, a najmanje za inkluzivni rast 6%. Ovako veliko odsupanje ulaganja u održivi i pametan rast u odnosu na inkluzivni rast, posljedica je investicije na dionici Smokovac-Mataševo auto-puta Bar-Boljare, kada je u pitanju održivi rast, i investicija u turizmu u okviru pametnog rasta.

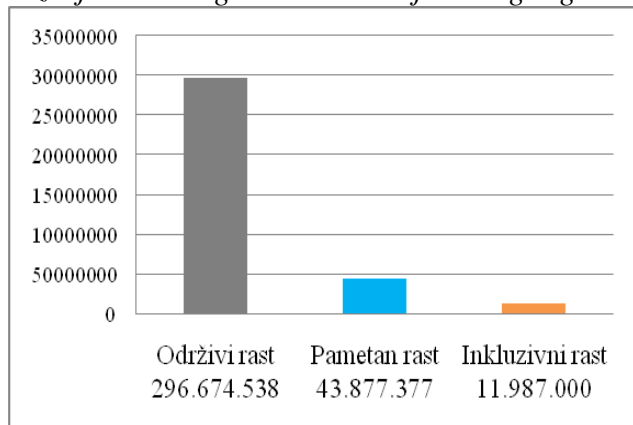
Kao što je prethodno navedeno, ovi projekti imaju značajno učešće u zbirnim iznosima sredstava planiranih za održivi i pametan rast, te stoga procentualno umanjuju učešće ulaganja u inkluzivni rast, a ista su takođe značajna.

Planirana ulaganja u Sjeverni region

Za realizaciju planiranih aktivnosti u okviru sva tri pravca razvoja i njima pripadajućih prioritarnih oblasti i mjera u Sjevernom regionu predviđeno je ukupno 352.583.915 EUR, pri čemu će najveći dio sredstava biti opredijeljen iz državnog budžeta. Ovo se najvećim dijelom pripisuje izgradnji dionice puta Smokovac-Mataševo auto-puta Bar-Boljare. Shodno tome, najviše sredstava predviđeno je za **održivi rast 84%, zatim za pametan rast 13% i 3% za inkluzivni rast.**

¹¹ Iako se geografski dionica na odnosi isključivo na Sjeverni region već dijelom i na Središnji region, zbog izuzetnog značaja za Sjever i nemogućnosti preciznog rasporeda, projekat je svrstan u Sjeverni region

Grafik 3: Struktura planiranih ulaganja prema pravcima razvoja u 2015. god. na nivou Sjevernog regiona

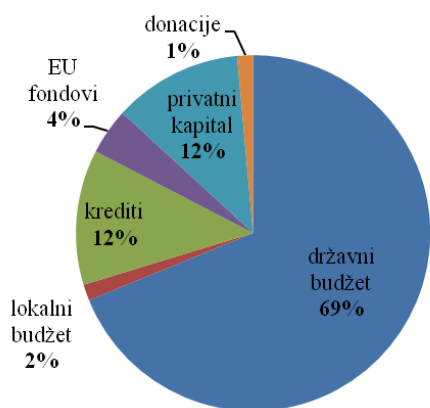

Održivi rast - U skladu sa prethodno navedenim u okviru održivog rasta u Sjevernom regionu najviše sredstava biće uloženo u prioritetnu oblast saobraćajna infrastruktura, 77%, zatim 14% sredstava odnosi se na projekte energetike (posebno na izgradnju malih hidroelektrana, vjetroelektrane, projekata unapređenja energetske efikasnosti u javnim ustanovama), 6% na prioritetnu oblast zaštita životne sredine i 3% na poljoprivredu i ruralni razvoj.

Pametan rast – Za investicije i aktivnosti prioritetne oblasti konkurentnost i inovacije planirano je 71% sredstava u okviru pametnog rasta, 23% opredijeljeno za razvoj turizma i valorizaciju kulturne baštine, dok je preostalih 6% predviđeno za unapređenje drvoprerađivačke industrije.

Inkluzivni rast – U okviru inkluzivnog rasta 34% sredstava planirano je za razvoj ljudskih resursa i zapošljavanje, gdje su značajna sredstva opredijeljena za Program stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem, dok će veći dio, 66% biti uloženi za unapređenje obrazovne, zdravstvene, socijalne i sportske infrastrukture.

Grafik 4: Struktura izvora finansiranja ulaganja u Sjevernom regionu

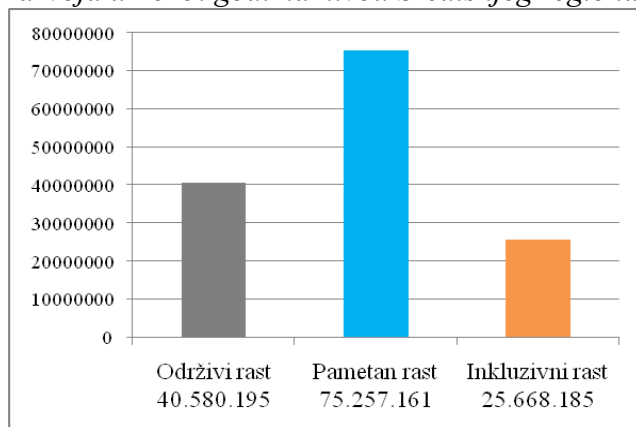
U strukturi finansiranja investicija i aktivnosti u Sjevernom regionu dominantno učešće imaju sredstva državnog budžeta, 69%. Ako bi se iz obračuna isključio iznos planiran za izgradnju dionice puta Smokovac-Mataševo – 206.000.000 EUR, učešće sredstava državnog budžeta takođe bi bilo značajno, 25%, jer bi u tom slučaju dominantan izvor finansiranja bio privatni kapital koji će biti uloženi u projekte u oblasti energetike. Takođe, sredstva će skoro podjednako biti obezbijeđena putem kredita i investicija privatnog kapitala, kao druga dva najznačajnija izvora finansiranja.

Planirana ulaganja u Središnji region

Ukupan iznos sredstava planiran za realizaciju investicija i aktivnosti u okviru sva tri pravca razvoja u 2015. godini u Središnjem regionu je 141.505.541 EUR. Za razliku od planiranih investicija i aktivnosti u Sjevernom regionu, u Središnjem regionu najveći dio sredstava biće uložen u pametan rast kao pravac razvoja i njemu pripadajućim prioritetnim oblastima. Tome uglavnom doprinose sredstava opredijeljena za programe kreditiranja i faktoringa Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore i strane investicije u izgradnju visokokvalitetnih turističkih kapaciteta. Stoga, procentulano učešće sredstava planiranih za **održivi rast je 29%, za pametan rast 53% i za inkluzivni rast 18%**.

Grafik 5: Struktura planiranih ulaganja prema pravcima razvoja u 2015. god. na nivou Središnjeg regiona

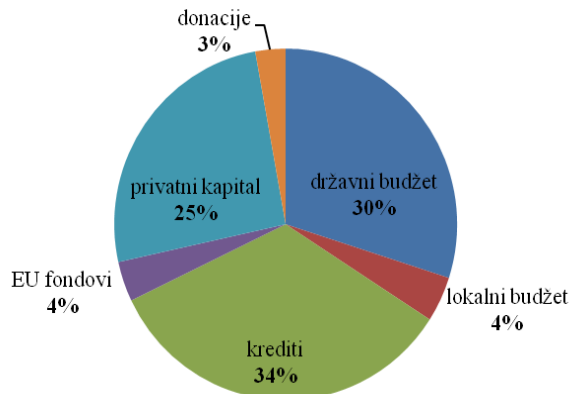

Održivi rast – Slično kao i u Sjevernom regionu, u okviru održivog rasta najveći dio sredstava 38% biće usmjereno na prioritetnu oblast zaštita životne sredina, 33% planirano je za unapređenje saobraćajne infrastrukture, 17% sredstava predviđeno je za unapređenje poljoprivrede i ruralni razvoj i 12% za oblast energetike.

Pametan rast – Ulaganja u Središnjem regionu dominantno će se odnositi na pametan rast, u čiju svrhu će se, između ostalih, realizovati projekti „Visoko obrazovanje, istraživanje i inovacije za konkurentnost Crne Gore“ –INVO – Podgorica i Inovaciono preduzetnički centar „Tehnopolis“ u Nikšiću. Za razvoj turizma i valorizaciju kulturne baštine planirano je 46% sredstava predviđenih za pametan rast, 41% za konkurentnost i inovacije i 13% za prerađivačku industriju.

Inkluzivni rast – Ulaganja u okviru ovog pravca razvoja su za prioritetnu oblast razvoj ljudskih resursa i zapošljavanje 24%, a za unapređenje obrazovne, zdravstvene, socijalne i sportske infrastrukture 76%.

Grafik 6: Struktura izvora finansiranja ulaganja u Središnjem regionu

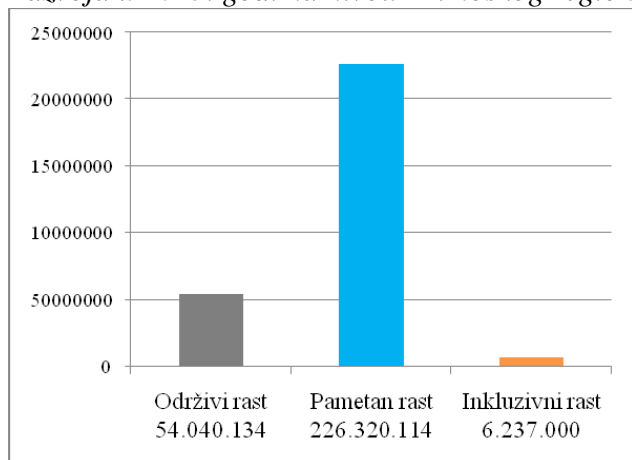

U slučaju Središnjeg regiona finansijska sredstava za realizaciju predviđenih investicija i aktivnosti, najvećim dijelom biće obezbijedena putem kredita, što se uglavnom odnosi na programe kreditiranja i faktoringa Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore. Na drugom mjestu je državni budžet, zatim privatne investicije, dominantno u oblasti turizma i energetike, dok sredstva iz budžeta lokalnih samouprava, EU fondova i donacija imaju značajno manje učešće u ukupnim ulaganjima.

Planirana ulaganja u Primorski region

Planirane investicije i aktivnosti u Primorskom regionu u okviru sva tri pravca razvoja u 2015. godini ukupne su vrijednosti 286.597.248 EUR, od kojih je čak **79% predviđeno za pametan rast, 19% za održivi rast i 2% za inkluzivni rast.**

Grafik 7: Struktura planiranih ulaganja prema pravcima razvoja u 2015. god. na nivou Primorskog regiona

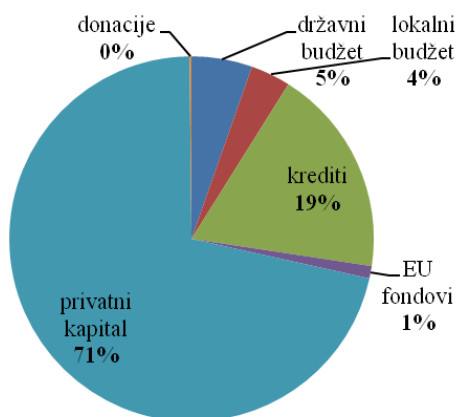

Održivi rast – Za razliku od Sjevernog i Središnjeg regiona u kojima se najveći dio sredstava u okviru održivog rasta ulaže u saobraćajnu infrastrukturu, za Primorski region planirano je 48% za zaštitu životne sredine, 33% za saobraćajnu infrastrukturu, 14% za investicije u oblasti energetike i 5% za unapređenje poljoprivrede i ruralni razvoj.

Pametan rast – U skladu sa potencijalima ovog regiona, 88% sredstava planiranih za pametan rast biće uloženo u unapređenje turizma, skoro u potpunosti na izgradnju novih visokokvalitetnih smještajnih kapaciteta putem direktnih investicija. Preostalih 12% odnosi se na prioritetnu oblast konkurentnost i inovacije.

Inkluzivni rast – Veći dio sredstava u okviru inkluzivnog rasta 51% biće realizovan za unapređenje obrazovne, zdravstvene, socijalne i sportske infrastrukture, dok će 49% biti uloženo za razvoj ljudskih resursa i zapošljavanje.

Grafik 8: Struktura izvora finansiranja ulaganja u Primorskom regionu

Privatni kapital i kreditna sredstva su dva najveća izvora finansiranja investicija i aktivnosti u Primorskom regionu, sa učešćem od 71%, odnosno 19% u ukupnim ulaganjima. Privatni kapital uglavnom će biti usmjeren na unapređenje turizma u smislu izgradnje visokokvalitetnih smještajnih kapaciteta. Sa značajno manjim učešćem u ukupnim ulaganjima prisutni državni budžet, budžeta lokalnih samouprava i EU fondovi i donacije.

Monitoring i evaluacija Akcionog plana

Praćenje uspješnosti primjene predmetnog Akcionog plana vršiće se na osnovu promjene socio-ekonomskih indikatora na nacionalnom i indikatora regionalnom nivou koji su definisani u Strategiji regionalnog razvoja. Na osnovu Zakona o regionalnom razvoju, Ministarstvo ekonomije je obavezno da pripremi godišnji Izvještaj o realizaciji Strategije i dostavi ga Vladi na usvajanje i Skupštini Crne Gore na razmatranje.

Ključni indikatori za praćenje efekata sprovođenja ovog Akcionog plana u 2015. godini na nacionalnom nivou su stopa realnog ekonomskog rasta, vrijednost BDP u tekućim cijenama, stepen konkurentnosti prema indeksu globalne konkurentnosti, stopa nezaposlenosti, neto strane direktne investicije, broj preduzeća itd. Ključni pokazatelji sprovođenja Akcionog plana na regionalnom nivou su stepen razvijenosti i stepen konkurentnosti jedinica lokalne samouprave i regiona kojima pripadaju, stopa nezaposlenosti na nivou regiona, broj preduzeća na nivou regiona itd. Pri tome je neophodno pratiti kretanje ovih indikatora za 2015. godinu, ali kasnije, s obzirom da je efekat pojedinih investicija u 2015. (poput npr. izgradnje prioritetne dionice Smokovac – Mateševo autoputa Bar-Boljare, investicija u sektoru energetike i sl.) moguće sagledati tek poslije nekoliko godina.

TABELA AKCIONOG PLANA ZA 2015. godinu

SJEVERNI REGION

Pravac razvoja – Održivi rast

ODRŽIVI RAST								
Prioritetna oblast 1: Saobraćajna infrastruktura								
Prioritet	Mjere	Projekat/aktivnost	Vremenski okvir (faza realizacije)	Planirana investicija/ ulaganje za 2015./ u €	Izvori finansiranja/ u €			Nadležna institucija
					Državni budžet	Budžet JLS	Ostalo	
1.Unapređenje i razvoj putne infrastrukture	1.1.Izgradnja auto-puta Bar Boljare ²	Izgradnja dionice Smokovac-Mateševo	2015-2019.	206.000.000	206.000.000			Vlada-MSP
	1.2.Redovno i investiciono održavanje puteva	Nadzor, projektovanje, eksproprijacija i revizije na putevima	2015.	1.000.000	1.000.000			MSP
	1.3.Rekonstrukcija magistralnih i regionalnih puteva	Durmitorski prsten, završetak radova na asfaltiranju saobraćajnice Žabljak– Plužine u dužini od cca 3,8 km.	2015.	200.000	200.000			DJR

² Iako se geografski dionica na odnosi isključivo na Sjeverni region već dijelom i na Središnji region, zbog izuzetnog značaja za Sjever i nemogućnosti preciznog rasporeda, projekat je svrstan u Sjeverni region

		Rekonstrukcija dijela puta Slijepač most- Tomaševo-Pljevlja / dionica Kovren-Vrulja	2015-2016.	300.000	300.000			DZS
		Rekonstrukcija puta Berane-Petnjica	2015-2016.	500.000	500.000			DZS
		Rekonstrukcija puta Pljevlja-Metaljka	2015-2016.	800.000	800.000			DZS
		Rekonstrukcija puta Berane-Kolašin,dionica Lubnice-Jezerina	2015-2017.	800.000	300.000		500.000 EBRD	DZS
		Rekonstrukcija puta Berane - Lubnica	2013-2015.	1.500.000	1.500.000			DZS
		Treće trake na lokaciji Slijepač most	2014-2015.	3.100.000	600.000		2.500.000 EIB	DZS
		Obilaznica Rožaje II faza	2014-2017.	1.700.000	700.000		1.000.000 EIB	DZS
		Raskrsnica na magistralnom putu M-2.1 u Bijelom Polju (ukrsni putni pravci: M-2.1 i zaobilaznica Bijelog Polja)	2015.	280.000	280.000			DZS
		Rekonstrukcija raskrsnice	2015.	250.000	250.000			DZS

		magistralnog puta M-2 i ulice Serdara Janka Vukotića- ulaz u Mojkovac, stacionaža km 1067+500						
		Sanacija klizišta Bač	2014-	150.000	50.000		100.000 EIB	DZS
	1.4.Projekat unapređenja lokalne putne infrastrukture	Lokalna putna infrastruktura u Gusinju, 2km	2015.	103.000	103.000			DJR
		Lokalna putna infrastruktura u Bearanama, 0,5km	2015.	26.500	26.500			DJR
		Lokalna putna infrastruktura u Petnjici, 2km	2015.	103.000	103.000			DJR
		Lokalna putna infrastruktura u Pljevljima, 2km	2015.	103.000	103.000			DJR
		Lokalna putna infrastruktura u Žabljaku, 0,5km	2015.	26.500	26.500			DJR
		Rekonstrukcija gradske saobraćajnice u Rožajama	2015.	53.000	53.000			DJR
		Gradska saobraćajnica u Plavu	2015-2016.	262.000	262.000			DJR

		Rekonstrukcija gradske saobraćajnice u Mojkovcu	2015.	53.000	53.000			DJR
		Rekonstrukcija gradske saobraćajnice u Pljevljima	2015.	550.000	550.000			DJR
		Rekonstrukcija gradske saobraćajnice u Beranama	2015.	27.500	27.500			DJR
		Rekonstrukcija gradske saobraćajnice u Bijelom Polju	2015.	402.000	402.000			DJR
		Izrada projekata gradskih ulica u Bijelom Polju	2015.	94.800		94.800		Opština Bijelo Polje
		Izgradnja mosta na Grančarevskoj rijeci – Bijelo Polje	2015.	13.000		13.000		Opština Bijelo Polje
		Program izgradnje putne infrastrukture - Andrijevica		50.000		50.000		Opština Andrijevica
		Rekonstrukcija i modernizacija seoskih i katunskih puteva u dužini od 50km - Šavnik	2015.	50.000		50.000		Opština Šavnik
		Asfaltiranje lokalnog puta lokacija Kovači	2015.	210.000		210.000		Opština Plužine

		dužine 3,0 km - Plužine						
		Asfaltiranje lokalnih puteva - Berane	2015.	100.000		100.000		Opština Berane
		Mostovi na lokalnim putevima Budimlja i Donja Ržanica - Berane	2015.	40.000		40.000		Opština Berane
		Seoska infrastruktura - Plav	2015.	100.000		100.000		Opština Plav
		Popravka kolovoza na gradskim ulicama - Plav	2015.	50.000		50.000		Opština Plav
		Ulica Rifata Burdževića – Desni krak - Rožaje	2015.	80.000		80.000		Opština Rožaje
		Izgradnja Ulice „ Jukov Potok ” II- faza - Rožaje	2015.	145.000		145.000		Opština Rožaje
		Popravka kolovoza na gradskim ulicama -Rožaje	2015.	65.000		65.000		Opština Rožaje
		Izgradnja horizontalne i vertikalne signalizacije grada - Rožaje	2015.	80.000		80.000		Opština Rožaje
		Sanacija asfaltnog zastora na lokalnim putnim pravcima opštine Rožaje	2015.	150.000		150.000		Opština Rožaje

		Sanacija I rekonstrukcija oštećenih lokalnih putnih pravaca na teritoriji opštine - Rožaje	2015.	150.000		150.000		Opština Rožaje
		Izrada projektne dokumentacije Magistrala – Balotice I – fazu radova - Rožaje	2015.	275.000		275.000		Opština Rožaje
		Izrada projektne dokumentacije Radetina – Basnik I – fazu radova - Rožaje	2015.	110.000		110.000		Opština Rožaje
		Put Vragodo Vrioca-Žarski katun, Mojkovac	2015.	25.000	25.000			DJR
		Rekonstrukcija lokalnog puta Rožaje-Stadin, 7km	2015.	210.000	210.000			DJR
	1.5 Unapređenje ostale saobraćajne infrastrukture	Završetak izgradnje šetne staze i rasvjete u naselju - Plužine	2015.	150.000		150.000		Opština Plužine
		Uređenje prostora (pristupna ulica i trotoar) oko zgrade solidarne izgradnje - Plužine	2015.	150.000		150.000		Opština Plužine
		Izrada projekta autobuske stanice –	2015.	20.000		20.000		Opština Bijelo Polje

		Bijelo Polje						
		Izgradnja šetališta pored rijeke Tare u Opštini Kolašin	2015.	20.000	20.000			DJR
		Izgradnja šetališta pored rijeke Tare u Opštini Mojkovac	2015	40.000	40.000			DJR
2.Unaprjeđenje željezničke infrastrukture	2.1.Projekat modernizacije željezničke infrastrukture	Izvođenje radova za sanaciju mosta "Trebiljevo" i vršenje nadzora nad radovima	2015. (zaključenje ugovora II kvartal)	2.380.000			2.380.000 EIB	MSP, DZŽ, ŽICG
		Demontaža postojećeg, nabavka i ugradnja novog elektrovučnog postrojenja „Trebješica“ na želj. pruzi Vrbnica-Bar	2015-2016.	800.000			800.000 IPA komponenta III (85 % vrijednosti projekta se finansira iz budžeta EU, a 15 % iz nacionalnog budžeta)	MSP, DZŽ, ŽICG
		Remont pruge na dionici Kolašin – Kos na željezničkoj pruzi Vrbnica-Bar	2015-2016.	2.500.000			2.500.000 EBRD	MSP, DZŽ, ŽICG; (ŽICG sopstveno učešće u nadzoru u iznosu 3-5%)
		Izvođenja radova sanacije za 5 tunela na želj. pruzi Vrbnica-Bar	2015-2016.	1.100.000			1.100.000 EBRD	MSP, DZŽ, ŽICG; (ŽICG sopstveno učešće u nadzoru u

								iznosu 3-5%)	
		Remont pruge na dionici Kos – Trebješica na željezničkoj pruzi Vrbnica-Bar	2015-2016.	500.000				500.000 EIB	MSP, DZŽ, ŽICG
		Izrada Glavnih projekata za sanaciju 12 kosina (dionica Kos-Bioče) na željezničkoj pruzi Vrbnica-Bar	2014-2015.	590.000	30.000			560.000 IPA	MSP, DZŽ, ŽICG
		Specijalni pregled 91 betonskog mosta na željezničkoj pruzi Vrbnica-Bar	2014-2015.	670.000				670.000 WBIF EIB	MSP, DZŽ, ŽICG
UKUPNO				229.207.300	214.514.500	2.082.800		Σ 12.610.000 EU fondovi 1.360.000 Krediti 11.250.000	

Prioritetna oblast 2: Poljoprivreda i ruralni razvoj

Prioritet	Mjere	Projekat/aktivnost	Vremenski okvir (faza realizacije)	Planirana investicija/ ulaganje za 2015./ u €	Izvori finansiranja/ u €			Nadležna institucija
					Državni budžet	Budžet JLS	Ostalo	
1.Povećanje konkurentnosti poljoprivrede i	1.1.Mjere tržišno cjenovne politike	Direktna podrška stočarskoj proizvodnji	2015.	1.970.000	1.970.000			MPRR

stvaranje uslova za održivo upravljanje, kroz modernizaciju proizvodnje, povećanje kvaliteta proizvoda, higijene i bezbjednosti hrane		Podrška razvoju tržišne proizvodnje mlijeka	2015.	576.000	576.000			MPRR
		Podrška jačanju otkupne mreže mlijeka	2015.	90.000	90.000			MPRR
		Direktna podrška ratarskoj proizvodnji	2015.	296.000	296.000			MPRR
		Program unapređenja pčelarstva	2015.	59.200	59.200			MPRR
	1.2. Poboljšanje uslova za povećanje potencijala za biljnu proizvodnju	Program fitosanitarnih mjera za 2015.godinu	2015.	190.018	190.018			MPRR - FU
	1.3. Obavezne mjere zdravstvene zaštite životinja od naročito opasnih zaraznih bolesti životinja i zoonozona	Program obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja	2015.	480.000	480.000			MPRR - VU
	2. Poboljšanje konkurentnosti, kao i povezivanje sa drugim sektorima prije svega sa sektorom turizma	2.1. Podrška diversifikaciji djelatnosti na poljoprivrednim gazdinstvima	Diverzifikacija ekonomskih aktivnosti u ruralnim sredinama	2015.	24.000	24.000		
3. Unapređenje i razvoj infrastrukture i vodosnabdijevanja u urbanom i	3.1. Izgradnja seoske infrastrukture	Izgradnja seoskih vodovoda	2015.	160.000	160.000			MORT, MPRR
		Obnova i nasipanje seoskih puteva	2015.	200.000	200.000			MPRR
		Izgradnja seoskog	2015	165.000	165.000			DJR

ruralnom području		vodovoda u Lovnici Rožaje							
4.Razvoj poljoprivredne i prehrambene proizvodnje, posebno proizvoda sa oznakom porijekla, proizvoda sa geografskom oznakom, proizvoda sa oznakom garantovano-tradicionalnih specijaliteta, organskim proizvodima, kao i planinskim proizvodima	4.1.Investicije u fizički kapital koje se odnose na preradu i marketing poljoprivrednih proizvoda	Izgradnja regionalne stočne pijace u Beranama	2015.	200.000	150.000	50.000		Opština Berane	
		Izgradnja stočne pijace u Grahovu (III-faza) - Rožaje	2015.	80.000		80.000		Opština Rožaje	
		Rekonstrukcija gradske tržnice u Bijelom Polju	2015.	1.067.500	1.067.500			DJR Opština Bijelo Polje	
		Podrška investicijama u poljoprivredna gazdinstva IPARD like	2015.	1.400.000			1.400.000	Eu fondovi	MPRR
		Podrška investicijama u poljoprivredna gazdinstva MIDAS/podrška	2015.	600.000	320.000		280.000	Kredit Svjetske banke	MPRR
		Podrška podizanju i opremanju voćnih zasada	2015.	210.000	210.000				MPRR
		Podrška povrtlarskoj proizvodnji	2015.	30.000	30.000				MPRR
		Podrška podizanju višegodišnjih zasada ljekovitog i aromatičnog bilja	2015.	40.000	40.000				MPRR
		Podrška	2015.	160.000	160.000				MPRR

		investicijama za preradu na porodičnim gazdinstvima						
		Unapređenje kvaliteta proizvoda	2015	32.000	32.000			MPRR
		Promocija poljoprivrede i poljoprivrednih proizvoda	2015.	68.000	68.000			MPRR
		Podrška unapređenju kvaliteta sirovog mlijeka	2015.	82.500	82.500			MPRR
	4.2.Razvoj prehrambene proizvodnje sa organskim i zaštićenim geografskim porijeklom, kao i donošenje novog zakona o alkoholnim pićima	Očuvanje autohtonih genetičkih resursa u poljoprivredi	2015.	8.000	8.000			MPRR
		Organska proizvodnja	2015.	60.000	60.000			MPRR
		Održivo korišćenje planinskih pašnjaka	2015.	170.000	170.000			MPRR
	4.3 Podrška opštim servisima u poljoprivredi	Obrazovanje, istraživanja, razvoj i analize	2015.	70.800	70.800			MPRR
		Program unapređenja stočarstva	2015.	180.000	180.000			MPRR
		Program stručnih i savjetodavnih poslova u stočarstvu	2015.	150.000	150.000			MPRR

		Program savjetodavnih poslova u biljnoj proizvodnji	2015.	90.000	90.000			MPRR
		Program mjera kontrole kvaliteta proizvoda	2015.	49.500	49.500			MPRR
	4.4 Podrška razvoju sektoru slatkovodnog ribarstva i akvakulture	Unapređenje slatkovodnog ribarstva i akvakulture	2015	16.200	16.200			MPRR
5.Uspostavljanje snažnijeg i organizovanijeg poslovnog povezivanja u sektoru poljoprivrede sa primorskim regionom	5.1.Formiranje klastera i zajednički nastup u Primorskom regionu i izvoznim tržištima	Podrška aktivnostima kooperativa i nacionalnih udruženja	2015.	20.000	20.000			MPRR
UKUPNO				8.994.718	7.184.718	130.000	Σ1.680.000 Krediti 280.000 EU Fondovi 1.400.000	
Prioritetna oblast 3: Zaštita životne sredine								
Prioritet	Mjere	Projekat/aktivnost	Vremenski okvir (faza realizacije)	Planirana investicija/ ulaganje za 2015./ u €	Izvori finansiranja/ u €			Nadležna institucija
					Državni budžet	Budžet JLS	Ostalo	

1.Razvoj komunalne infrastrukture i upravljanja čvrstim otpadom i otpadnim vodama	1.1.Uspostavljanje sistema upravljanja čvrstim otpadom i izgradnja sanitarnih deponija	Izgradnja reciklažnog dvorišta i pretovarne stanice na Žabljaku	2014-2015.	1.540.000	770.000		770.000 CMSR Slovenija	DJR Opština Žabljak MORiT CMSR Slovenija
		Sanacija neuređenog odlagališta deponije na Žabljaku	2015-2016.	100.000	50.000		50.000 CMSR Slovenija	DJR
		Sortirnica otpada u Opštini Žabljak	2014-2015.	1.200.000	600.000		600.000 Donacija Vlade R Slovenije	Opština Žabljak, MORT
		Sanacija postojećeg odlagališta čvrstog otpada na lokaciji Vasove vode u Beranama	2015-2016.	250.000	250.000			DJR, Opština Berane
		Reciklažno dvorište u Opštini Mojkovac	2015.	43.000			43.000 IPA	MORT, Opština Mojkovac
		Izgradnja PPOV i kanalizacione mreže u Pljevljima	2014-2017.	4.482.000			4.482.000 IPF MW i IPA 2010	JLS, MORT
		Izgradnja fekalne kanalizacije u ulici Durmitorskoj – zaobilaznica - Zabljak	2014-2015.	130.000		130.000		Opština Žabljak
		Izgradnja fekalne	2015.	190.000		190.000		Opština

		kanalizacije u ulicama ,, Barmahala, Carine i Sandžačka - Rožaje						Rožaje
		Kanalizaciona mreža i PPOV Šavnik	2015.	150.000	150.000			DJR, MORT, Opština Šavnik
		Izgradnja transfer stanice i sanacija postojećeg odlagališta otpada u Šavniku	2015.	102.000	102.000			DJR MORT, Opština Šavnik
		Izgradnja PPOV i kanalizacione mreže Plav	2015-2017.	90.000	90.000			DJR, MORT,
		Izgradnja PPOV kanalizacione mreže u Pljevljima	2015-2018.	3.554.350	290.000	55.000	919.650 IPF 2.000.000 IPA 289.700 EIB	DJR
		Izgradnja PPOV i kanalizacione mreže u Bijelom Polju	2014-2017.	2.211.000		38.000	973.000 IPF MW 1.000.000 IPA 2011 200.000 EB	JLS, MORT
		Izgradnja PPOV i kanalizacione mreže u Beranama	2012-2017.	2.530.360		158.860	836.100 EIB 1.535.400 IPA	JLS, MORT
		Izgradnja PPOV i kanalizacione mreže u Rožajama	2012-2017.	85.000	85.000			JLS, MORT

		Izgradnja vodovoda Krkori, Andrijevica	2015.	625.000			225.000 EIB 400.000 IPA	DJR
		Unapređenje vodosnabdijevanja u opštini Rožaje	2014-2015.	180.800		28.800	152.000 EIB	MORT, Opština Rožaje
		Nabavka i ugradnja opreme za automatsko hlorisanje vode u gradskom vodovodnom sistemu - Berane	2015.	50.000		50.000		JP "Vodovod" Berane
		Nabavka nove opreme i sanacija građevinskog objekta pumpne stanice - Berane	2015.	20.000		20.000		JP "Vodovod" Berane
		Rekonstrukcija vodovoda u mjesnoj zajednici Donja Ržanica i Donji Zaostro - Berane	2015.	40.890	35.000	15.890		Opština Berane
		Nastavak radova na vodovodima Zaton, Kanje, Metanjac, Dubrakovo – Bijelo Polje	2014-2016.	150.000		150.000		Opština Bijelo Polje
		Početak rada na vodovodu Babića Brijeg – Bijelo	2015.	15.000		15.000		Opština Bijelo Polje
	1.2 Unapređenje vodovodnog sistema							

		Polje						
		Izgradnja atmosferske kanalizacije – Bijelo Polje	2015.	80.000		80.000		Opština Bijelo Polje
		Izgradnja i rekonstrukcija vodovoda na lokacijama MZ Kalače, Besnik, - II faza, naselja Šušteri, selo Crnču, Malidubrovu i Pripeč, dio sela Bać, u MZ Biševo Vrelo – D.brdo, MZ Biševo Toplik, MZ Biševo Čokrlije, Kalače vodovod Beljač. - Rožaje	2015.	135.000		135.000		Opština Rožaje
2.Sanacija i rekonstrukcija lokaliteta kontaminiranih opasnim industrijskim otpadom	2.1.Sanacija i remedijacija 2 identifikovane tzv. „crne ekološke tačke“, a to su TE Pljevlja i Rudnik Šuplja stijena	„Upravljanje industrijskim otpadom i sanacija crnih tačaka“ 50.000.000 ³						MORT AZŽS
UKUPNO				17.954.400	2.422.000	1.066.550	Σ 14.432.850 14.475.850	

³ Sredstva se odnose za realizaciju cijelog projekta, koji obuhvata industrijski otpad u KAP-u, Brodogradilištu Bijela, TE Pljevlja, Rudnika šuplja stijena i opasnog industrijskog otpada. Ne može se predvideti visina utošenih sredstava za 2015. godinu, jer to zavisi od visine izvršenja projekta.

							Donacije 1.420.000 EU fondovi 11.276.500 11.353.050 Krediti 1.702.800	
--	--	--	--	--	--	--	---	--

Prioritetna oblast 4: Energetika i njen razvoj korišćenjem obnovljivih energetske potencijala i boljom valorizacijom raspoloživih rudnih bogatstava

Prioritet	Mjere	Projekat/aktivnost	Vremenski okvir (faza realizacije)	Planirana investicija/ ulaganje za 2015./ u €	Izvori finansiranja/ u €			Nadležna institucija
					Državni budžet	Budžet JLS	Ostalo	
1.Podsticanje razvoja i primjene obnovljivih izvora energije	1.1.Izgradnja malih hidroelektrana	Izgradnja mHE na vodotoku Šekularska - Berane	2014-2018.	1.700.000			1.700.000 Privatni investitor	MEK, Investitor
		Izgradnja mHE na vodotoku Kaludarske - Bearane	2014-2018.	190.000			190.000 Privatni investitor	MEK, Investitor
		Izgradnja mHE na vodotoku Ljeviške - Kolašin	2014-2018.	1.100.000			1.100.000 Privatni investitor	MEK, Investitor
		Izgradnja mHE na vodotoku Babinopoljska - Plav	2014-2018.	746.927			746.927 Privatni investitor	MEK, Investitor
		Izgradnja mHE na vodotoku Murinska – Plav	2014-2018.	780.850			780.850 Privatni investitor	MEK, Investitor

		Izgradnja mHE na vodotoku Komarača - Plav	2014-2018.	3.500.000			3.500.000 Privatni investitor	MEK, Investitor
		Izgradnja mHE na vodotoku Bisatrica, pritoka Ljubovide – Bijelo Polje	2014-2018.	750.000			750.000 Privatni investitor	MEK, Investitor
		Izgradnja mHE na vodotoku Vrbica - Plužine	2014-2018.	1.123.000			1.123.000 Privatni investitor	MEK, Investitor
		Izgradnja mHE na vodotoku Mojanske – Andrijevisa	2014-2018.	250.000			250.000 Privatni investitor	MEK, Investitor
		Izgradnja mHE na vodotoku Kutske – Andrijevisa	2014-2018.	250.000			250.000 Privatni investitor	MEK, Investitor
		Izgradnja mHE na vodotoku Raštak	2014-2018.	200.000			200.000 Privatni investitor	MEK, Investitor
		Izgradnja mHE na vodotoku Raštak2	2014-2018.	150.000			150.000 Privatni investitor	MEK, Investitor
		Izgradnja mHE na vodotoku Pijevska	2014-2018.	100.000			100.000 Privatni investitor	MEK, Investitor
		Izgradnja mHE na vodotoku Bradavec	2014-2018.	800.000			800.000 Privatni investitor	MEK, Investitor
		Izrada projektne dokumentacije za izgradnju mHE na	2015-2016.	15.000			15.000 Privatno-javni	Investitor Opština Andrijevisa

		Umskoj i Štitskoj rijeci - Andrijevica					partnerstvo	
	1.2.Izgradnja vjetroelektrana	Izgradnja vjetroelektrane Krново – Šavnik i Nikšić	2014-2018	25.000.000			25.000.000 Privatni investitor	MEK, Investitori
2.Razvoj ušteda u snadbijevanju energijom poboljšanjem energetske efikasnosti	2.1.Obezbeđenje institucionalnih uslova i finansijskih podsticaja za unapređenje energetske efikasnosti	Energetska efikasnost u Crnoj Gori poboljšanje karakteristika objekata: Dom zdravlja Kolašin, Dom zdravlja Berane, Dom zdravlja Andrijevica	2014-2017.	663.000 Dom zdravlja Kolašin 208.000 Dom zdravlja Berane 353.000 Dom zdravlja Andrijevica 102.000			663.000 kredit IBRD banke	MEK, MF, MZ

		Program energetske efikasnosti u javnim zgradama - poboljšanje energetske karakteristika objekata: SS škola - Pljevlja, OŠ Ristan Pavlović - Pljevlja, OŠ Mustafa Pećanin - Rožaje, Gimnazija Miloje Dobrašinić - Bijelo Polje, SMŠ Bećo Bašić - Plav	2012-2015.	2.789.743 SS škola Pljevlja 943.940, OŠ Ristan Pavlović Pljevlja 480.247, OŠ Mustafa Pećanin Rožaje 610.905 Gimnazija Miloje Dobrašinić Bijelo Polje 488.611, SMŠ Bećo Bašić Plav 266.040			2.789.743 kredit KfW banke	MEK, MF, MP
		MONTESOL - Projekat beskamatnih kredita za solarne kolektore za domaćinstva	2011-	Ukupno 476.000 (554.094,15 US\$) Za sjeverni region 10% 47.600			47.600 donacija IMELS	MEK, UNEP, IMELS
		ENERGY WOOD - faza II - Projekat beskamatnih kredita za sisteme grijanja na	2015.	Ukupno 30.000 Za sjeverni region 40%			12.000 donacija Vlade Kraljevine Norveške	MEK

		moderne oblike biomase (pelet, briket) za domaćinstva		12.000				
		SOLARNI KATUNI - Projekat za instalaciju fotonaponskih solarnih sistema na katunima	2015.	Ukupno 35.000 Za sjeverni region 70% 24.500	24.500			MEK, MPRR
	2.2.Racionalno korišćenje energije u saobraćaju i promocija mjera energetske efikasnosti	Izrada projekta rasvjete od Ribarevina do Ravne Rijeke – Bijelo Polje	2015.	8.000		8.000		Opština Bijelo Polje
		Izgradnja javne rasvjete na obilaznici – Bijelo Polje	2015.	350.000			350.000 Donacije	Opština Bijelo Polje
		Elektroenergetski objekti - Rožaje	2015.	320.000		320.000		Opština Rožaje
UKUPNO				40.870.620	24.500	328.000	Σ 40.518.120 Privatni kapital 36.655.777 Krediti 3.452743 Donacije 409.600	
UKUPNO ODRŽIVI RAST				296.674.538	224.145.718	3.607.350	Σ 69.207.922	

						EU fondovi 14.036.500 Krediti 16.685.543 Donacije 1.829.600 Privatni kapital 36.655.777	
--	--	--	--	--	--	---	--

Pravac razvoja – Pametan rast

PAMETAN RAST								
Prioritetna oblast 1: <i>Konkurentnost i inovacije</i>								
Prioritet	Mjere	Projekat	Vremenski okvir (faza realizacije)	Planirana investicija/ ulaganje za 2015./ u €	Izvori finansiranja/ u €			Nadležna institucija
					Državni budžet	Budžet JLS	Ostalo	
1. Uspostavljanje uslova koji će omogućiti podizanje konkurentnosti biznisa u regionu	1.1. Razvoj sistema podsticaja u Sjevernom regionu za zapošljavanje u MSP (naročito u oblastima turizma, poljoprivrede, energetike i drvoprerade).	Subvencija turističkoj privredi na sjeveru Crne Gore	2015.	500.000	500.000			MF, MEK, MORT, MPRR, JLS IRF
	1.2. Uvođenje dodatnih	Program podrške	2015.	18.300 ⁴	18.300			MEK,

⁴ Navedeni iznos je 1/3 od ukupno, za Program opredijeljenih 55.000 eura, nakon realizacije Programa za 2015. godinu znaće se alokacija sredstava po regionima.

	podsticaja za preduzeća koja povećavaju dodatnu vrijednost u proizvodnji	povećanju stepena finalizacije proizvodnje u MSP i klasterima MSP						
		Vaučerske šeme za inovativna mala i srednja privredna društva	2015.	10.000 ⁵	10.000			MEK
		Podsticanje direktnih investicija	2015.	333.000 ⁶	333.000			MEK
	1.3. Programi za podsticanje konkurentnosti MSP kroz uvođenje međunarodnih standarda poslovanja	Program subvencija za podsticanje konkurentnosti MSP kroz uvođenje međunarodnih standarda poslovanja, sa prioritetom za manje razvijene JLS	2015	33.000 ⁷	33.000			MEK, JLS
	1.4. Finansijska podrška	Programi kreditiranja i	2015	26.670.000 ⁸			26.670.000 Kreditna	IRFCG

⁵ Navedeni iznos je 1/3 od ukupno, za Program opredijeljenih 30.000 eura, nakon realizacije Programa za 2015. godinu znače se alokacija sredstava po regionima.

⁶ Navedeni iznos je 1/3 od ukupano, za Program opredijeljenih 1.000.000 eura, nakon realizacije Programa za 2015. godinu znače se alokacija sredstava po regionima.

⁷ Navedeni iznos je 1/3 od ukupano, za Program opredijeljenih 100.000 eura, nakon realizacije Programa za 2015. godinu znače se alokacija sredstava po regionima.

⁸ 1/3 od iznosa 80 miliona eura koji je IRF Planom rada za 2015. godinu opredijelio za kreditne aktivnosti kroz svoje programe, od čega se 35 miliona odnosi na finansiranje faktoringa. Kod većine programa su predviđene posebne stimulacije za korisnike iz Sjevernog regiona i manje razvijenih JLS (Cetinje, Nikšić i Ulcinj). Konačna alokacija plasmana kreditnih sredstava će se utvrditi na kraju 2015. godine.

	Investiciono razvojnog fonda Crne Gore	faktoringa					sredstva	
	1.5. Razvoj i modernizacija postojećih kapaciteta	Investicije u Rudnik uglja u Pljevljima	2015.	2.500.000			2.500.000 Privatni kapital	MEK Rudnik uglja Pljevlja
2. Obezbjedivanje uslova za unaprijeđenje potrebne poslovne infrastrukture i jačanje kapaciteta JLS	2.1. Uspostavljanje jedinstvenog sistema nefinansijske podrške biznisu	Uspostavljanje Regionalnog biznis centra sa inkubatorom za sjeverno-istočni region	2013-2015.	540.597	4.952 (iz uslovnih dotacija)	58.632	477.013 EU	Opština Berane, u saradnji sa: Reg. Razvojnomo Agencijom za Bjelasicu, Komove i Prokletije; opštine Andrijevica, Plav, Bijelo Polje i Rožaje MUP
	2.2. Program jačanja kapaciteta JLS u planiranju i upravljanju strateškim projektima razvoja JLS i regiona	Priprema projektnih aplikacija, monitoring, izvještavanje i ostale aktivnosti relevantne za ukupnu implementaciju lokalnih	2015.	12.000 ⁹	12.000			JLS, MEK,

⁹ Navedeni iznos je 1/3 od ukupano, za Program opredijeljenih 26.000 eura, nakon realizacije Programa za 2015. godinu znaće se alokacija sredstava po regionima.

		razvojnih planova						
	2.3 Izrada prostorno-planske, strateške i druge dokumentacije	Izrada strateških planova razvoja JLS	2015.	20.000	20.000			MEK, JLS
		LSL Borje I i III - Žabljak	2015.	32.474		32.474		Opština Žabljak
		Izrada plansko-razvojne dokumentacije - Rožaje	2015.	65.000		65.000		Opština Rožaje
		Izrada tehničke dokumentacije - Rožaje	2015.	240.000		240.000		Opština Rožaje
3.Stvoriti uslove za povezavanje privrede sa naučnim centrima u cilju podsticanja saradnje naučnoistraživačke zajednice s privredom, posebno u prioritetnim sektorima drvoprerade, poljoprivredne i prehrambene proizvodnje i turizma	3.1.Program finansijske podrške jačanja mogućnosti istraživanja i razvoja i razvoju inovativnosti preduzeća i NVO finansiranje krupnih istraživačkih grantova, EUREKA projekata, patenata i realizaciju	Finansiranje krupnih istraživačkih grantova kroz projekat „Visoko obrazovanje, istraživanje i inovacije za konkurentnost Crne Gore“ – INVO	2014-2017.	25.000 ¹⁰			25.000 kredit Svjetske banke	MN

¹⁰ Prema planu realizacije odobrenih grantova za 2015. g. u sjevernom regionu

	predpristupnih IPA programa za područje nauke koji su usmjereni na komercijalizaciju istraživanja							
4.Podsticanje poslovnog povezivanja i organizovanja MSP u klaster.	4.1.Programi podsticanja razvoja klastera kroz savjetodavnu podršku i podršku u realizaciji investicija	Jačanje konkurentnosti MSP u Crnoj Gori kroz razvoj klastera (tehnička podrška)	2014-2015.	64.780 ¹¹			64.780 EU	MEK, UNIDO, UNDP
		Program podrške promociji klastera i razvoja klaster menadžmenta	2015.	16.666 ¹²	16.666			MEK
UKUPNO				31.080.817	947.917	396.106	Σ 29.736.793 Krediti 26.695.000 Privatni kapital 2.500.000 EU fondovi 541.793	

Prioritetna oblast 2: Razvoj turizma i valorizacija kulturne baštine

Prioritet	Mjere	Projekat	Vremenski	Planirana	Izvori finansiranja/ u €	Nadležna
-----------	-------	----------	-----------	-----------	--------------------------	----------

¹¹ Navedeni iznos je 1/3 od ukupano, za Projekat opredijeljenih 194.341 eura, nakon realizacije Projekta za 2015. godinu znače se alokacija sredstava po regionima

¹² Navedeni iznos je 1/3 od ukupano, za Program opredijeljenih 50.000 eura, nakon realizacije Programa za 2015. godinu znače se alokacija sredstava po regionima

			okvir (faza realizacije)	investicija/ ulaganje za 2015./ u €	Državni budžet	Budžet JLS	Ostalo	institucija
1.Stvaranje uslova za ubrzaniji razvoj svih vrsta turizma vezanih za planinska područja	1.1.Privlačenje investicija u izgradnju visokokvalitetnih ugostiteljskih novih objekata	Izgradnja apartmana i restorana u NP Biogradska gora, Kolašin	2015.	285.000	285.000			DJR, MORT
	1.2.Razvoj skijaškog turizma na području Durmitora i Sinjajevine - sa naglaskom na padine Sljeme i Ivica (prema Bukovici), kao i na područja Mali Štuoc, Savin Kuk, Javorovača i agroturizam u području Pive – Komarnice -Wellness programi, skijaški turizam, pješačenje, planinarenje i dr. na području Bjelasice i Komova	Razvoj Ski cenatra „Kolašin 1600“, Kolašin, aktivnosti: - primarna i sekundarna elektroenergetski i infrastruktura - saobraćajnica - bazna stanica - telekomunikaciona infrastruktura - parking - žičara - ski staza - vodozahvat - zaštitna i druga oprema i mehanizacija - akumulacija - uređaj za vještački snijeg	2014-2019.	4.050.000	4.050.000			DJR
	Razvoj Ski centar		2014-2019.	1.850.000	1.850.000			DJR

	-Skijaški turizam na Području Prokletija sa fokusom na Cmiljevicu - Turjak, Rožaje - Hajla - Štedin, Plav-Gusinje, Verušu-Mokru -Potencijal za skijališta i razvoj ljetnjeg planinskog turizma, na području između dolina Tare i Čehotine	na lokalitetu Cmiljača, Bijelo Polje, Aktivnosti: - primarna i sekundarna elektr oenergetska infrastruktura - saobraćajnice - bazna stanica - telekomunikaciona infrastruktura - parking - žičara - ski staza - vodozahvat - zaštitna i druga oprema i mehanizacija - akumulacija - uređaj za vještački snijeg						
		Unapređenje turističke ponude u Rožajama	2015	300.000	300.000			DJR
		1.3.Uređenje i održavanje planinarskih i biciklističkih staza iz Nacionalne	Planinarenje i Biciklizam „Hiking&Biking“	2015.	50.000 ¹³	50.000		

¹³ Ukupna sredstva od 50.000 eura namijenjena su za sva tri regiona

	mreže staza							
	1.4.Postavljanje signalizacije i skloništa na odabranim panoramskim rutama; razvoj staza za hodanje na krpljama itd.	Projekat Panoramski putevi	2015.	20.000 ¹⁴	20.000			MORT
	1.5.Diversifikacija turističke ponude	Uređenje turističkih lokacija: Hridsko i Visitorsko jezero, Oko skakavice, Grebaje - Plav	2015-2016.	100.000		100.000		Opština Plav
		Projekat razvoj sportskog turizma i Projekat uređenja tematskih staza u Nacionalnim Parkovima	2015.	35.000	35.000			MORT
		Valorizacija Đalovića pećine, Bijelo Polje	2015-2019.	282.900	282.900			MORT, DJR, TO, JLS
		Osnivanje Regionalnog parka Sinjajevina u sjevernom	2013-2015.	269.960	5.336 (iz uslovnih dotacija)	39.693	224.930 EU	Opština Mojkovac, u saradnji sa opštinama:

¹⁴ Ukupna sredstva od 50.000 eura namijenjena su za sva tri regiona

		regionu						Žabljak, Danilovgrad, Kolašin i Šavnik MUP
2.Promocija i prezentacija kulturnog nasljeđa i kulturnih potencijala	2.1.Sanacija i adaptacija postojećih objekata kulture	Program podrške razvoju kulture na sjeveru	2015.	283.600	283.600			MK
		Godišnji program zaštite i očuvanja kulturnih dobara	2015.	375.260 ¹⁵	375.260			MK
		Izgradnja Doma kulture – Pljevlja	2015.	1.110.000	650.000	460.000		DJR i opština Pljevlja
		Sanacija krova Centra za Kulturu - Rožaje	2015.	20.000		20.000		Opština Rožaje
		Sanacija spomenika na Stražici, Pljevlja	2015.	100.000	100.000			DJR
		Državni institut u Kolašinu	2015.	20.000	20.000			DJR
3.Razvoj turizma u Durmitorskom području u skladu sa Prostornim planom Crne Gore	3.1.Dalje unapređenje turističke ponude u okviru Nacionalnog parka „Durmitor”	Izgradnja infrastrukture za kamp odmorište u NP "Durmitor"	2015.	38.000	38.000			MORT, TO, JLS
4. razvoj turizma uz smanjenje	4.1 Realizacija projekta "Toward		2015-2019.	682.840			682.840 UNDP	MORT, UNDP

¹⁵ Navedeni iznos je 1/3 od ukupano, za Program opredijeljenih 1.125.780 eura. Zavisno od prijavljenih i odobrenih projekata za 2015. godinu znaće se alokacija sredstava po regionima.

emisije gasova sa efektima staklene bašte	s carbon neutrals tourism of Montenegro“							
UKUPNO				9.872.560	8.345.096	619.693	Σ 907.770 EU fondovi 224.930 Donacije 682.840	

Prioritetna oblast 3: Drvoprerađivačka industrija

Prioritet	Mjere	Projekat	Vremenski okvir (faza realizacije)	Planirana investicija/ ulaganje za 2015./ u €	Izvori finansiranja/ u €			Nadležna institucija
					Državni budžet	Budžet JLS	Ostalo	
1.Stvarnje uslova za smanjenje negativnog uticaja klimatskih promjena na postojeći šumski potencijal i njegovu kvalitetniju iskorišćenost	1.1.Izgradnja mreže šumskih puteva	Izgradnja 50 km sumskih saobraćajnica (makadamskih puteva) – Nacionalna sumarska strategija predviđa izgradnju 500 km sumskih saobraćajnica za 10 godina.	2015.	520.000			520.000 Privatni kapital	MPRR, Uprava za šume, Koncesionari
		Izrada planova razvoja šuma -6	2015.	20.000	20.00			MPRR, Uprava za šume
	1.2.Unapređenje održivosti gazdovanja šumama	Izrada programa gazdovanja	2015.	470.000	470.000			MPRR, Uprava za

		sumama - 7						šume
		Pošumljavanje	2015.	164.000	164.000			MPRR
2.razvoj drvoprerađivačke industrije i stvaranje prozoda sa višim stepenom obrade	2.1.Investicije u drvenu industriju	Investiranje u pokretanje proizvodnje u Gornjem Ibru u Rožajama	2015.	1.000.000			1.000.000 Privatni kapital	MPRR, Investitor
		Podrška investicijama za oživljavanje i pokretanje proizvodnje u Žabljaku i Nikšiću	2015.	750.000			750.000 Privatni kapital	MPRR, Investitor
UKUPNO				2.924.000	654.000		Σ 2.270.000 Privatni kapital 2.270.000	
UKUPNO PAMETAN RAST				43.877.377	9.947.013	1.015.799	Σ 32.914.563 Krediti 26.695.000 Privatni kapital 4.770.000 EU fondovi 766.723 Donacije 682.840	

Pravac razvoja – Inkluzivni rast

INKLUZIVNI RAST								
Prioritetna oblast 1: Razvoj ljudskih resursa i zapošljavanje								
Prioritet	Mjere	Projekat	Vremenski okvir (faza realizacije)	Planirana investicija/ ulaganje za 2015./ u €	Izvori finansiranja/ u €			Nadležna institucija
					Državni budžet	Budžet JLS	Ostalo	
1.U saradnji sa univerzitetskim centrima središnjeg regiona, obezbijediti razvoj potrebnih obrazovnih institucija i ljudskih kapaciteta koji će biti u funkciji razvoja prioritenih sektora	1.1.Povezivanje visokog obrazovanja i tržišta rada i podizanje preduzetničko-inovativnog karaktera obrazovanja	Praćenje karijere visokoškolaca (tracer study)	Kontinuirano	50.000			50.000 Kredit Svjetske banke	MPR
2.Podsticanje nezaposlenih lica za sticanjem novih znanja i vještina u skladu sa	2.1.Programa osposobljavanja i obrazovanja nezaposlenih lica	Programi obrazovanja i osposobljavanja shodno potrebama na tržištu rada – programi osposobljavanja za rad na konkretnom	2015.	90.000	90.000			MPR, ZZZCG

potrebama privrede		radnom mjestu - Program stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem	2015.	1.955.000	1.955.000			MPR,MRSS, ZZZCG, MIDT, UZK, ustanove visokog obrazovanja
	2.2.Program podsticanja preduzetništva i samozapošljavanja nezaposlenih lica	Program podsticanja preduzetništva i samozapošljavanja nezaposlenih lica	2015.	90.000	90.000			MRSS, ZZZCG
	2.3.Ostali programi aktivne politike zapošljavanja	Programi javnih radova, stimulisanja prvog i sezonskog zapošljavanja i ostali APZ programi	2015.	1.900.000	1.900.000			MRSS, ZZZCG
UKUPNO				4.085.000	4.035.000		Σ50.000 Kredit	

1. Prioritetna oblast 2: *Unapređenje obrazovne, zdravstvene, socijalne i sportske infrastrukture*

1.Unapređenje zdravstvene, socijalne, obrazovne i sportske infrastrukture	1.1.Mjere poboljšanja zdravstvene i socijalne infrastrukture i usluga	Izgradnja Doma za stare - Pljevlja	2015.	2.200.000		200.000	2.000.000 Donacija	Vlada CG, IPA fondovi, Svjetska banka, EIB, opština Pljevlja
		Izgradnja stambene zgrade za penzionere U Bilom Polju	2015.	130.000	80.000	20.000	30.000 Udruženje penzionera	MRSS
		Izgradnja zgrade Crvenog Krsta u Bijlom Polju	2015.	197.000		117.000	80.000 C.K	Crveni krst Bijelo Polje

		Prilagodjavanje javnih površina licima sa posebnim potrebama - Rožaje	2015.	25.000		25.000		Opština Rožaje
		Poliklinički sa urgentnim centrom u Beranama	2015.	39.000	39.000			DJR
		Rekonstrukcija Internog odjeljenja OB Bijelo Polje	2015.	20.000	20.000			DJR
		Dnevni centar za djecu sa smetnjama u razvoju u Rožajama	2015.	392.000	392.000			DJR
		Prilagođavanje objekata javnoj upotrebi za pristup kretanja i upotrebu licima smanjene pokretljivosti u Beranama	2015.	470.000	470.000			DJR
		Prilagođavanje objekata javnoj upotrebi za pristup kretanja i upotrebu licima smanjene pokretljivosti u Pljevljima	2015.	130.000	130.000			DJR
	1.2. Unapređenje obrazovne infrastrukture	Završetak izgradnje zgrade OŠ „Dobrakovo“ –	2014-2015.	100.000		100.000		Opština Bijlo Polje

		Bijelo Polje						
		Završetak izgradnje zgrade OŠ „Mioče“ – Bijelo Polje	2014-2015.	15.000		15.000		MP, opština Bijelo Polje
		Izrada ograde OŠ „25.maj” – I –faza - Rožaje	2015.	35.000		35.000		Opština Rožaje
		Vrtić u Pljevljima	2015.	100.000	13.000		87.000 Kredit CEB	DJR
		Vrtić na Žabljaku	2015.	110.000	18.000		92.000 Kredit CEB	DJR
		Osnovna škola u Gukama, Pljevlja	2015.	400.000	400.000			DJR
	1.3. Unapređenje sportske infrastrukture	Sportska dvorana u Beranama	2015.	1.250.000	1.250.000			DJR
		Pomoćni fudbalski tereni sa vještačkom podlogom u Mojkovcu	2015.	150.000	150.000			DJR
		Pomoćni fudbalski tereni sa vještačkom podlogom na Žabljaku	2015.	150.000	150.000			DJR
		Izgradnja planinarskog doma na Štedimu - Rožaje	2015.	10.000		10.000		Opština Rožaje
2. Unapređenje društvene, poslovne i	2.1 Izgradnja administrativnih objekata	Rekonstrukcija skupštinske sale u zgradi i sale za	2015.	264.000		14.000	250.000 Donacije	Opština Bijelo Polje

ostale infrastrukture	sastanke u B. Polju						
	Izgradnja Administrativnog objekat u Gusinju	2015.	150.000	150.000			DJR
	Izgradnja Administrativnog objekat u Mojkovcu	2013-2015.	1.010.000	1.010.000			DJR
	Izgradnja Administrativnog objekat u Andrijevici	2015.	55.000	55.000			DJR
	Izgradnja Administrativnog objekat u Petnjici	2014-2016.	500.000	500.000			DJR
UKUPNO			7.902.000	4.827.000	536.000	Σ 2.539.000 donacije	
UKUPNO INKLUZIVNI RAST			11.987.000	8.862.000	536.000	Σ 2.589.000 Donacije 2.539.000 Krediti 50.000	

SREDIŠNJI REGION

Pravac razvoja – Pamtan rast

PAMETAN RAST

Prioritetna oblast 1: Konkurentnost i inovacije

Prioritet	Mjere	Projekat	Vremenski okvir (faza realizacije)	Planirana investicija/ ulaganje za 2015./ u €	Izvori finansiranja/ u €			Nadležna institucija
					Državni budžet	Budžet JLS	Ostalo	
1.Unaprijediti povezavanje privrede sa naučno istraživačkim ustanovama	1.1. Uspostavljanje prvog Centra uspješnosti u bioinformatici „BIO-ICT“ na UCG Elektrotehničkom fakultetu u Podgorici – Projekat „Visoko obrazovanje, istraživanje i inovacije za konkurentnost Crne Gore“ – INVO	Uspostavljanje prvog Centra uspješnosti BIO-ICT – Projekat „Visoko obrazovanje, istraživanje i inovacije za konkurentnost Crne Gore“ – INVO - Podgorica	2014-2017.	1.280.000			1.280.000 kredit Svjetske banke	MN
	1.2.Uspostavljanje Inovaciono-preduzetničkog centra „Tehnopolis” u Nikšiću	Uspostavljanje Naučno-tehnološkog parka u Podgorici – Negov sastavni dio Inovaciono preduzetnički	2014-2015.	1.429.000	929.000		500.000 Kredit IRFCG	MN, DIR, IDF, MPRR, MORT

		centar „Tehnopolis“ u Nikšiću						
	1.3. Program finansijske podrške jačanja mogućnosti istraživanja i razvoja i razvoja inovativnosti kroz: finansiranje krupnih istraživačkih grantova, EUREKA projekata, patenata i realizaciju predpristupnih IPA programa za područje nauke kojisu usmjereni na učešće malih i srednjih preduzeća u istraživanjima	Finansiranje krupnih istraživačkih grantova kroz projekat „Visoko obrazovanje, istraživanje i inovacije za konkurentnost Crne Gore“ – INVO	2014-2017.	850.000 ¹⁶			850.000 kredit Svjetske banke	MN
		Učešće u tržišno orijentisanim EUREKA projektima	Kontinuirano	50.000	50.000			MN
2. Uspostavljanje uslova koji će omogućiti podizanje konkurentnosti biznisa u regionu	2.1. Uvođenje dodatnih podsticaja za preduzeća koja povećavaju dodatnu vrijednost u proizvodnji	Program podrške povećanju stepena finalizacije proizvodnje	2015.	18.333 ¹⁷	18.333			MEK
	2.2. Podsticanje	Vaučerske šeme	2015.	10.000 ¹⁸	10.000			MEK

¹⁶ Prema planu realizacije odobrenih grantova u 2015. godini za Središnji region

¹⁷ Navedeni iznos je 1/3 od ukupano, za Program opredijeljenih 55.000 eura, nakon realizacije Programa za 2015. godinu znače se alokacija sredstava po regionima.

	konkurentnosti MSP	za inovativna mala i srednja privredna društva						
		Podsticanje direktnih investicija	2015.	333.333 ¹⁹	333.333			MNE
	2.3. Programi za podsticanje konkurentnosti MSP kroz uvođenje međunarodnih standarda poslovanja	Program subvencija za podsticanje konkurentnosti MSP kroz uvođenje međunarodnih standarda poslovanja, sa prioritetom za manje razvijene JLS ²⁰	2015.	33.333 ²¹	33.333			MEK, JLS
	2.4. Finansijska podrška Investiciono razvojnog fonda Crne Gore	Programi kreditiranja i faktoringa	2015.	26.670.000 ²²			26.670.000 Kreditna sredstva	IRFCG
3.Obezbeđivanje uslova za jačanje kapaciteta jedinica lokalne	3.1.Program jačanja kapaciteta JLS u planiranju i upravljanju	Priprema projektnih aplikacija, monitoring,	2015.	12.000 ²³	12.000			JLS, MEK

¹⁸ Navedeni iznos je 1/3 od ukupano, za Program opredijeljenih 30.000 eura, nakon realizacije Programa za 2015. godinu znaće se alokacija sredstava po regionima.

¹⁹ Navedeni iznos je 1/3 od ukupano, za Program opredijeljenih 1.000.000 eura, nakon realizacije Programa za 2015. godinu znaće se alokacija sredstava po regionima

²⁰ Planirani iznos je za sva tri regiona, njegova teritorijalna alokacija zavisi od intetresovanja i apsorcione moći MSP

²¹ Navedeni iznos je 1/3 od ukupano, za Program opredijeljenih 100.000 eura, nakon realizacije Programa za 2015. godinu znaće se alokacija sredstava po regionima.

²² 1/3 od iznosa 80 miliona eura koji je IRF Planom rada za 2015. godinu opredijelio za kreditne aktivnosti kroz svoje programe, od čega se 35 miliona odnosi na finansiranje faktoringa. Kod većine programa su predviđene posebne stimulacije za korisnike iz Sjevernog regiona i manje razvijenih JLS (Cetinje, Nikšić i Ulcinj). Konačna alokacija plasmana kreditnih sredstava će se utvrditi na kraju 2015. godine

²³ Navedeni iznos je 1/3 od ukupano, za Program opredijeljenih 26.000 eura, nakon realizacije Programa za 2015. godinu znaće se alokacija sredstava po regionima

samouprave	strateških projekata razvoja JLS i regiona	izvještavanje i ostale aktivnosti relevantne za ukupnu implementaciju lokalnih razvojnih planova						
	3.2 Izrada prostorno-planske dokumentacije	Izrada projektne dokumentacije - Danilovgrad	2015.	30.000		30.000		Opština Danilovgrad
		Detaljni urbanistički planovi „Gradsko jezgro“, „Spuž“, „Ostrog – Glava Zete“ - Danilovgrad	2015.	170.000			170.000 LAMP projekat-donacija	MORT, opština Danilovgrad
4.Podsticati poslovno povezivanje i organizovanje MSP u biznis klastere	4.1.Programi podsticanja razvoja klastera kroz savjetodavnu podršku i podršku u realizaciji investicija	Jačanje konkurentnosti MSP u Crnoj Gori kroz razvoj klastera (tehnička podrška)	2014-2015.	64.780 ²⁴			64.780 EU fondovi	MEK, UNIDO, UNDP
		Program podrške promociji klastera i razvoja klaster menadžmenta	2015.	16.666 ²⁵	16.666			MEK
UKUPNO				30.967.445	1.402.665	30.000	Σ 29.534.780	

²⁴ Navedeni iznos je 1/3 od ukupano, za Projekat opredijeljenih 194.341 eura, nakon realizacije Projekta za 2015. godinu znaće se alokacija sredstava po regionima

²⁵ Navedeni iznos je 1/3 od ukupano, za Program opredijeljenih 50.000 eura, nakon realizacije Programa za 2015. godinu znaće se alokacija sredstava po regionima

								Krditi 29.300.000 EU fondovi 64.780 Donacija 170.000
Prioritetna oblast 2: Prerađivačka industrija								
Prioritet	Mjere	Projekat	Vremenski okvir (faza realizacije projekta)	Planirana investicija/ ulaganje za 2015./ u €	Izvori finansiranja/ u €			Nadležna institucija
					Državni budžet	Budžet JLS	Ostalo	
1.Unaprjeđenje i restrukturiranje industrije u cilju jačanje sveukupne ekonomije	1.2 Razvoj postojećih industrijskih kapaciteta	Investicije u osavremenjavanje i razvoj shodno investicionom planu "Tosčelika" - Nikšić	2015-	10.000.000			10.000.000 Privatni kapital	MEK Investitor Tosčelik- Nikšić
2.Stvaranje uslova za revitalizaciju industrijske infrastrukture	2.1.Povećanje efikasnosti instrumenata za podsticanje razvoja konkurentne prerađivačke industrije	Vaučerske šeme za inovativna mala i srednja privredna društva	2015.	10.000 ²⁶	10.000			MEK
UKUPNO				10.010.000	10.000	0	Σ10.000.000 Privatni kapital	

²⁶ Navedeni iznos je 1/3 od ukupano, za Program opredijeljenih 30.000 eura, nakon realizacije Programa za 2015. godinu znaće se alokacija sredstava po regionima.

Prioritetna oblast 3: Turizam i valorizacija kulturnog bogatstva

Prioritet	Mjere	Projekat	Vremenski okvir (faza realizacije projekta)	Planirana investicija/ ulaganje za 2015.	Izvori finansiranja			Nadležna institucija
					Državni budžet	Budžet JLS	Ostalo	
1.Stvaranje uslova za ubrzani razvoj turizma	1.1.Unaprjeđenje razvoja raspoloživih turističkih kapaciteta i potencijala	Revitalizacija jezera Ponikvica, nastavak realizacije - Danilovgrad	2014-2015.	128.000	8.000	50.000	70.000 Donacije	DJR, opština Danilovgrad i JP „ViK” Danilovgrad
		Izgradnja akumulacionog jezera za ski centar Vučje	2015.	255.000	255.000			MORT, DJR, NTO
	1.2.Privlačenje domaćih i stranih investitora u izgradnju visokokvalitetnih turističkih kapaciteta	Izgradnja hotela Hilton u Podgorici	2015.	20.600.000			20.600.000 Privatni kapital	MORT Investitor
	1.3.Diverzifikacija turističke ponude i podsticanje specijalizovanih turističkih projekata	Izgradnja žičare Kotor – Lovćen - Cetinje	2015-2016	4.700.000			4.700.000 Privatni partner	Vlada Crne Gore, Prijestonica Cetinje i Privatni partner
	1.4.Održivo korišćenje potencijala Skadarskog jezera	Izgradnja kamp odmarališta za NP Skadarsko jezero, Podgorica-Cetinje	2015.	43.000	43.000			DJR MORT, NP

	1.5.Uređenje i održavanje planinarskih i biciklističkih staza iz Nacionalne mreže staza; Postavljanje signalizacije i skloništa na odabranim panoramskim rutama		2015.	50.000 ²⁷	50.000			MORIT, JLS, NTO, TO
2.Valorizacija kulturno-istorijskih potencijala na održiv način	2.1.Realizacija projekata sa ciljem obnavljanja, revitalizacije, zaštite i promocije kulturno-istorijskog nasljeđa i rekonstrukcija objekata kulture	Godišnji program zaštite i očuvanja kulturnih dobara	Kontinuirano	375.260 ²⁸	375.260			MK
		Rekonstrukcija sprata JU Centar za kulturu Danilovgrad	2014-2015.	100.000		30.000	70.000 Donacije	Opština Danilovgrad i JU Centar za kulturu Danilovgrad
		Izgradnja gradskog pozorista - Podgorica	2015-2020.	1.300.000		1.300.000		Sekretarijat za kulturu i sport i Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice
		Muzički centar Crne Gore u Podgorici	2015-2017.	818.456	818.456			DJR
		Zgrada bivšeg	2014-	1.415.000	1.415.000			Prijestonica

²⁷ Ukupna srdestva od 50.000 odnose se na sva tri regiona

²⁸ Navedeni iznos je 1/3 od ukupano, za Program opredijeljenih 1.125.780 eura. Zavisno od prijavljenih i odobrenih projekata za 2015. godinu znaće se alokacija sredstava po regionima

		Ruskog poslanstva za potrebe MVP-Cetinje						Cetinje
		Nacionalna biblioteka „Đurađe Crnojević“	2015.	110.000	110.000			DJR
		Adaptacija zgrade bivšeg Belgijskog poslanstva na Cetinju	2015.	232.500	232.500			DJR
		Bibioteka za slijepe u Podgorici	2015.	295.000	295.000			DJR
		Audio vodič za muzej Marka Miljanova	2015.	20.000	20.000			MK, MORT
	2.2.Projekti valorizacije kulturnog i istorijskog nasljeđa na Cetinju	Cetinje grad kulture 2010-2015	Kontinuirano	1.757.500	1.757.500			MK, Prijestonica Cetinje
		Izmještanje Ikone Bogorodice Filermose – Cetinje	2015-2016.	500.000	100.000		400.000 Potencijalna donacija Suverenog Malteškog reda-	DJR i Prijestonica Cetinje
		Valorizacija Lipske pećine u turističke svrhe - Cetinje	2014-2015.	750.000			750.000 Privatni partner	Prijestonica Cetinje i Privatni partner
	2.3.Pretvaranje	Revitalizacija	2015.	830.000			830.000	MK, MORT

	starih fortifikacija u objekte mješovitog karakter sa odživim načinom funkcionisanja	utvrđenja Besac					Donacija	
UKUPNO			34.279.716	5.479.716	1.380.000	Σ 27.420.000 Privatni kapital 26.050.000 Donacija 1.370.000		
UKUPNO PAMETAN RAST			75.257.161	6.892.381	1.410.000	Σ 66.954.780 Krediti 29.300.000 EU fondovi 64.780 Priv. Kapital 36.050.000 Donacije 1.540.000		

Pravac razvoja – Održivi rast

ODRŽIVI RAST

Prioritetna oblast 1: Energetika

Prioritet	Mjere	Projekat	Vremenski okvir (faza realizacije)	Planirana investicija/ ulaganje za 2015./ u €	Izvori finansiranja/ u €			Nadležna institucija
					Državni budžet	Budžet JLS	Ostalo	
1.Razvoj ušteta u snabdevanju energijom poboljšanjem energetske efikasnosti	1.1.Obezbjeđenje institucionalnih uslova i finansijskih podsticaja za unapređenje energetske efikasnosti	Energetska efikasnost u Crnoj Gori - dodatno finansiranje (MEEP AF) - poboljšanje energetske karakteristika objekata: Opšta bolnica Cetinje, Dom zdravlja Cetinje, Dom zdravlja Nikšić, Klinički centar Crne Gore	2014- 2017.	2.260.600 Opšta bolnica Cetinje 391.300 Dom zdravlja Cetinje 134.900 Dom zdravlja Nikšić 234.400 Klinički centar Crne Gore 1.500.000			2.260.600 kredit IBRD banke	MEK, MF, MZ
		Program energetske efikasnosti u	2012-2015.	2.057.425 OŠ Branko Božović			2.057.425 kredit KfW banke	MEK, MF, MP

		javnim zgradama (EPPB) - poboljšanje energetske karakteristike objekata: OŠ Branko Božović - Podgorica, OŠ Oktoih - Podgorica, OŠ Vuko Jovović - Danilovgrad		Podgorica 669.926 OŠ Oktoih Podgorica 634.302 OŠ Vuko Jovović Danilovgrad 753.197				
		MONTESOL - Projekat beskamatnih kredita za solarne kolektore za domaćinstva	2011-	Ukupno 476.520 (554.094,15 US\$) Za Središnji region 30% 142.956			142.956 donacija IMELS	MEK, UNEP, IMELS
		ENERGY WOOD - faza II - Projekat beskamatnih kredita za sisteme grijanja na moderne oblike biomase (pelet, briket) za domaćinstva	2015.	Ukupno 300.000 Za Središnji region 50% 150.000			150.000 donacija Vlade Kraljevine Norveške	MEK
		SOLARNI KATUNI - Projekat za	2015.	Ukupno 35.000	10.500			MEK, MPRR

		instalaciju fotonaponskih solarnih sistema na katunima		Za Središnji region 30% 10.500				
	1.2 Unapređenje novih energetske efikasne rješenja javne rasvjete	Projekat rasvjete mosta, Umjetničke kolonije, Centra za kulturu i Trga 9. Decembar - Danilovgrad	2015.	70.000		70.000		Opština Danilovgrad
	1.3. Unapređenje prenosnog i distributivnog sistema	Godišnji program izgradnje, rekonstrukcije, modernizacije i održavanja trafostanica, niskonaponske i visokonaponske mreže - Danilovgrad	2015.	342.734			342.734 Elektrodistri bicija AD	Elektrodistri bicija Podgorica
UKUPNO				5.034.214	10.500	70.000	Σ 4.953.715 Privatni kapital 342.734 Donacija 292.956 Krediti 4.318.025	
Prioritetna oblast 2: Saobraćaj								
Prioritet	Mjere	Projekat	Vremenski okvir (faza realizacije)	Planirana investicija/ ulaganje	Izvori finansiranja/ u €			Nadležna institucija
					Državni budžet	Budžet JLS	Ostalo	

				za 2015./ u €				
1.Dalje unapređenje putne infrastrukture	1.1.Redovno i investiciono održavanje	Rekonstrukcija i rehabilitacija puta M-2.3 PG-CT od km 7+300 do km 11+500	2015-2016.	600.000	600.000			DZS
		Rekonstrukcija i rehabilitacija puta M-2.3 PG-CT od km 12+500 do km 25+000	2015-2016.	600.000	600.000			DZS
		Rekonstrukcija i rehabilitacija puta M-2.3 CT-BD od km 40+100 do km 44+100	2015-2016.	600.000	600.000			DZS
		Rekonstrukcija magistralnog puta M-2.3 Podgorica - Cetinje, lokalitet tunel Mekavac	2015-2016.	500.000	500.000			DZS
		Rekonstrukcija i rehabilitacija puta M-6 lokalitet Trubjela od km 152+600 do 155+000	2015.	600.000	600.000			DZS
		Rekonstrukcija i rehabilitacija puta M-6 Ilino Brdo- Vilusi od km	2015-2016.	500.000	500.000			DZS

		129+700 do km 135+500						
	1.2.Rekonstrukcija i sanacija kritičnih tačaka na državnim putevima	Rekonstrukcija dionice puta (izgradnja bulevara) Podgorica- Petrovac dionica skretanje za aerodrom Golubovci – početak obilaznice Golubovci	2015-2016.	2.200.000	2.200.000			DZS
		Rekonstrukcija puta Vilusi- Vračenovići,dioni ca Petrovići- Vračenovići u dužini od 9 km	2015-2016.	500.000	500.000			DZS
		Rekonstrukcija puta Cetinje - Njeguši	2015-2016.	700.000	700.000			DZS
		Rekonstrukcija puta Tuzi - Pljoče	2014-2015.	600.000	600.000			DZS
	1.3.Projekat unapređenja lokalne putne infrastrukture	Gradske saobraćajnice u Danilovgradu	2015.	103.500	103.500			DJR
		Gradske saobraćajnice na Cetinju	2015.	458.000	458.000			DJR
		Gradske saobraćajnice u	2015.	461.500	461.500			DJR

		Nikšiću						
		Gradske saobraćajnice u Podgorici	2015.	270.000	270.000			DJR
		Eksproprijacija i pribavljanje nepokretnosti za potrebe izgradnje ulica - Nikšić	2015.	100.000		100.000		Opština Nikšić
		Izgradnja i rekonstrukcija saobraćajnica - Nikšić	2015.	50.000		50.000		Opština Nikšić
		Saobraćajnica Velji put, Golubovci – Podgorica	2015.	350.000		350.000		Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice d.o.o
	1.4. Unapređenje ostale saobraćajne infrastrukture	Uređenje gradskih kvartova - Nikšić	2015.	300.000		300.000		Opština Nikšić
		Rekonstrukcija Trga slobode - Nikšić	2015-2016.	200.000		200.000		Opština Nikšić
		Investiciono održavanje - Nikšić	2015.	190.000		190.000		Opština Nikšić
		Izgradnja garaze - Podgorica	2015.	300.000		300.000		Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice d.o.o
		Pjesacki most na	2015-2016.	150.000		150.000		Agencija za

		Cijevni kod Dinose, GO Tuzi - Podgorica						izgradnju i razvoj Podgorice d.o.o
		Uredjenje biciklistih staza - Podgorica	2015-2016.	30.000		30.000		Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice d.o.o
2.Unaprjeđenje željezničke infrastrukture	2.1. Izgradnja nove i rekonstrukcija postojeće željezničke infrastrukture	Izgradnja pružnih prelaza Spuž, Ždrebaonik i Pažići i uslužnih saobraćajnica - Danilovgrad	2015-2016.	2.000.000	2.000.000			MSP, DZŽ, ŽICG
		Izrada Glavnog projekata za modernizaciju postavnice i pregled betonskih mostova	2014-2015.	350.000			350.000 WBIF EIB	MSP, DZŽ, ŽICG
		Ugradnja grijača skretnica u stanicama Nikšić i Ostrog i sanacija kosina	2015-2017.	500.000			500.000 Kredit EBRD	MSP, DZŽ, ŽICG
UKUPNO				13.213.000	10.693.000	1.670.000	Σ 850.000 Kredit 850.000	
Prioritetna oblast 3: Životna sredina								
Prioritet	Mjere	Projekat	Vremenski	Planirana	Izvori finansiranja/ u €			Nadležna

			okvir (faza realizacije)	investicija/ ulaganje za 2015./ u €	Državni budžet	Budžet JLS	Ostalo	institucija
1.Jaćanje aktivnosti na unaprjepljenju sistema zaštite od poplava	1.1. Unapređenje obalnog područja i zaštita od poplava	Projekat uređenja obale Zete - Danilovgrad	2015.	40.000		40.000		Opština Danilovgrad i JP "Komunalno"
2.Unapređenje sistema odlaganja čvrstog otpada	2.1.Izgradnja regionalnih centara za obradu otpada i sanacija neuređenih odlagališta.	Izgradnja 3. sanitarne kade - Podgorica	2015-2016.	300.000		300.000		Deponija d.o.o. Glavni grad Podgorica
		Izgradnja 4. reciklalnog dvorista - Podgorica	2015.	150.000		150.000		Cistoca d.o.o Glavni grad Podgorica, MORT
		Sanacija neuređenog odlagališta otpada „Vrtijeljka“ u prijestonici Cetinje	2015-2016.	500.000	100.000		400.000 IPA komponenta III	Priestonica Cetinje, MORT
	2.2.Izgrada sistema ocjernih voda na deponiji	Izgradnja sistema ocjernih voda na deponiji u Podgorici	2014-2016.	1.500.000			1.500.000 Kredit EIB	Glavni grad Podgorica, MORT
3.Unapređenje sistema odlaganja otpadnih voda i fekalnog otpada	3.1.Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i segmenata kanalizacione infrastrukture	Završetak izgradnje PPOV u Nikšiću	2012-2015.	5.310.000		120.000	5.190.000 Kredit EIB	MORT, JLS
		Izgradnja PPOV vodovodne i kanalizacione mreže u Danilovgradu	2012-2016.	1.535.000		246.000	1.289.000 Kredit EBRD	MORT, JLS
		Izgradnja PPOV i kanalizacione	2012-2017.	3.045.500			2.186.500 IPA 2011	MORT, JLS

		mreže na Cetinju					693.000 IPF 166.000 EIB	
4.Unapeđenje sistema za vodosnabdijevanje	4.1. Izgradnja i rekonstrukcija vodovoda u urbanom i ruralnom području	Vodovod Đeđezi-Mokanje; Vodovod u Vrežegrmcima-Danilovgrad	2015.	273.891	40.000	233.891		MPRR, opština Danilovgrad i JP "ViK" Danilovgrad
		Nabavka i ugradnja SCADA - Danilovgrad	2014-2015.	438.990			438.990 Kredit EBRD	Vlada Crne Gore, Opština Danilovgrad i JP "ViK" Danilovgrad
		Izgradnja vodovoda u Prijestonici Cetinje	2015.	2.000.000			2.000.000 Kredit EIB	Vlada CG i Prijestonica Cetinje
		Vodovod Lukovo, Orah; Banjani i dr Istražni radovi - Nikšić	2015-2016.	160.000			160.000	Opština Nikšić
		Rekonstrukcija seoskih vodovoda-Nikšić.	2015.	100.000			100.000	Opština Nikšić
5.Sanacija i rekonstrukcija lokaliteta kontaminiranih opasnim industrijskim	5.1.Sanacija i remedijacija 2 identifikovane tzv. „crne ekološke tačke“, u KAP-u.	„Upravljanje industrijskim otpadom i sanacija crnih tačaka“ 50.000.000 ²⁹						MORT AZZZŠ

²⁹ Sredstva se odnose za realizaciju cijelog projekta, koji obuhvata industrijski otpad u KAP-u, Brodogradilištu Bijela, TE Pljevlja, Rudnika šuplja stijena i opasnog industrijskog otpada. Ne može se predvideti visina utošenih sredstava za 2015. godinu, jer to zavisi od visine izvršenja projekta.

otpadom								
UKUPNO				15.353.381	140.000	1.349.891	Σ 13.863.490 EU fondovi 3.279.500 Krediti 10.583.990	

Prioritetna oblast 4: Poljoprivreda i ruralni razvoja

Prioritet	Mjere	Projekat	Vremenski okvir (faza realizacije)	Planirana investicija/ ulaganje za 2015./ u €	Izvori finansiranja/ u €			Nadležna institucija
					Državni budžet	Budžet JLS	Ostalo	
1.Povećanje konkurentnosti poljoprivrede i stvaranje uslova za održivo upravljanje, kroz modernizaciju proizvodnje, povećanje kvaliteta proizvoda, higijene i bezbjednosti hrane	1.1.Mjere tržišno cjenovne politike	Direktna podrška stočarskoj proizvodnji	2015.	823.000	823.000			MPRR
		Podrška razvoju tržišne proizvodnje mlijeka	2015.	880.000	880.000			MPRR
		Podrška jačanju otkupne mreže mlijeka	2015.	195.000	195.000			MPRR
		Direktna podrška ratarskoj proizvodnji	2015.	370.000	370.000			MPRR
		Podrška proizvodnji duvana	2015.	50.000	50.000			MPRR
		Program unapređenja	2015.	59.000	59.000			MPRR

		pčelarstva						
	1.2. Pобољшanje uslova za povećanje potencijala za biljnu proizvodnju	Program fitosanitarnih mjera za 2015.godinu	2015.	76.000	76.000			MPRR - FU
	1.3.Obavezne mjere zdravstvene zaštite životinaj od naročito opasnih zaraznih bolesti	Program obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja	2015.	480.000	480.000			MPRR -VU
	1.4.Razvoj slatkovodnog ribarstva sa značajnijim potencijalom za ulov, preradu i prodaju ribe iz Skadarskog jezera.	Unapređenje slatkovodnog ribarstva i akvakulture	2015.	37.800	37.800			MPRR
2.Pобољшanje konkurentnosti, kao i povezivanje sa drugim sektorima prije svega sa sektorom turizma	2.1.Podrška diversifikaciji djelatnosti na poljoprivrednim gazdinstvima	Diverzifikacija ekonomskih aktivnosti u ruralnim sredinama	2015.	24.000	24.000			MPRR
3.Unapređenje i razvoj infrastrukture i vodosnabdijevanja u urbanom i ruralnom području	3.1.Izgradnja seoske infrastrukture	Izgradnja seoskih vodovoda	2015.	160.000	160.000			MORT, MPRR
		Obnova i nasipanje seoskih puteva	2015.	150.000	150.000			MPRR

4.Razvoj poljoprivredne i prehrambene proizvodnje, posebno proizvoda sa oznakom porijekla, proizvoda sa geografskom oznakom, proizvoda sa oznakom garantovano	4.1.Investicije u fizički kapital koje se odnose na preradu i marketing poljoprivrednih proizvoda	Podrška investicijama u poljoprivredna gazdinstva IPARD laik	2015-	1.400.000	.		1.400.000 EU fondovi	MPRR
		Podrška investicijama u poljoprivredna gazdinstva MIDAS/podrska	2015.	600.000	320.000		280.000 Kredit Svjetske banke	MPRR
		Podrška podizanju i opremanju voćnih zasada	2015.	140.000	140.000			MPRR
		Podrška razvoju vinogradarstva i vinarstva	2015.	240.000	240.000			MPRR
		Podrška povrtlarskoj proizvodnji	2015.	200.000	200.000			MPRR
		Podrška podizanju višegodišnjih zasada ljekovitog i aromatičnog bilja	2015.	40.000	40.000			MPRR
		Podrška investicijama za preradau na porodičnim gazdinstvima	2015.	160.000	160.000			MPRR
		Unapređenje kvaliteta	2015	32.000	32.000			MPRR

		proizvoda						
		Promocija poljoprivrede i poljoprivrednih proizvoda	2015.	68.000	68.000			MPRR
		Podrška unapređenju kvaliteta sirovog mlijeka	2015.	67.500	67.500			MPRR
	4.2.Razvoj prehrambene proizvodnje sa organskim i zaštićenim geografskim porijeklom, kao i donošenje novog zakona o alkoholnim pićima	Očuvanje autohtonih genetičkih resursa u poljoprivredi	2015.	8.000	8.000			MPRR
		Organska proizvodnja	2015.	100.000	100.000			MPRR
		Odživo korišćenje planinskih pašnjaka	2015.	37.000	37.000			MPRR
	4.3 Podrška opštim servisima u poljoprivredi	Obrazovanje, istraživanja, razvoj i analize	2015.	70.800	70.800			MPRR
		Program unapređenja stočarstva	2015.	62.500	62.500			MPRR
		Program stručnih i savjetodavnih poslova u stočarstvu	2015.	150.000	150.000			MPRR
		Program savjetodavnih poslova u biljnoj proizvodnji	2015.	180.000	180.000			MPRR

		Program mjera kontrole kvaliteta proizvoda	2015.	99.000	99.000			MPRR
5.Uspostavljanje snažnijeg i organizovanijeg poslovnog povezivanja u sektoru poljoprivrede sa primorskim regionom	5.1 Formiranje klastera i zajednički nastup u primorskom regionu i izvoznim tržištima	Podrska aktivnostima kooperativa i nacionalnih udruženja	2015.	20.000	20.000			MPRR
UKUPNO				6.979.600	5.299.600		Σ1.680.000 Krediti 280.000 EU Fondovi 1.400.000	
UKUPNO ODRŽIVI RAST				40.580.195	16.143.100	3.089.891	Σ 21.347.205 Privatni kapital 342.734 EU fondovi 4.679.500 Donacija 292.956 Krediti 16.032.015	

Pravac razvoja – Inkluzivni rast

INKLUZIVNI RAST

Prioritetna oblast 1: Razvoj ljudskih resursa i zapošljavanje

Prioritet	Mjere	Projekat	Vremenski okvir (faza realizacije)	Planirana investicija/ ulaganje za 2015./ u €	Izvori finansiranja/ u €			Nadležna institucija
					Državni budžet	Budžet JLS	Ostalo	
1. Jačanje veza obrazovnog sistema i privrede u cilju prevazilaženja disbalansa u potrebnim i raspoloživim profilima na tržištu rada	1.2. Povezivanje visokog obrazovanja i tržišta rada i podizanje preduzetničko-inovativnog karaktera obrazovanja	Praćenje karijere visokoškolaca (tracer study)	kontinuirano	50.000			50.000 kredit Svjetske banke	MRSS, MPR
2. Podsticanje nezaposlenih lica za sticanjem novih znanja i vještina u skladu sa potrebama privrede	2.1. Razvoj cjeloživornog učenja i obrazovanja odraslih	Programi obrazovanja i osposobljavanja za tržište rada – programi osposobljavanja za rad na konkretnom radnom mjestu – poznati poslodavac	2015.	60.000	60.000			MRSS, ZZZCG
	2.2. Programa	Program	2015.	60.000	60.000			MRSS,

	osposobljavanja i obrazovanja nezaposlenih lica	podsticanja preduzetništva i samozapošljavanja nezaposlenih lica						ZZZCG
		Program stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem	2015.	4.675.000	4.675.000			MPR,MRSS, ZZZCG, MIDT, UZK, ustanove visokog obrazovanja
	2.3.Program podsticanja preduzetništva i samozapošljavanja nezaposlenih lica	Programi javnih radova, stimulisanja prvog i sezonskog zapošljavanja i ostali APZ programi	2015.	1.300.000	1.300.000			MRSS, IRFCG,MEK/ Direkcija za MSP
UKUPNO				6.145.000	6.095.000		50.000 Kredit	
Prioritetna oblast 2: Unapređenje obrazovne, zdravstvene, socijalne i sportske infrastrukture								
1.Izgradnja nove i unapređenje postojeće zdravstvene, socijalne, obrazovne, sportske i ostale infrastrukture	1.1. Unpređenje zdravstvene infrastrukture	Zavod za transfuziju krvi u Podgorici	2015.	542.000	542.000			DJR
	1.2. Unapređenje obrazovne infrastrukture	Akadamija umjetnosti na Cetinju	2015-	1.915.000	1.915.000			DJR
		Vrtić na Starom aerodromu, Podgorica	2015-	1.540.000	222.000		1.318.000 Kredit CEB	DJR
		Vrtić u Zagoriču,	2015-	1.100.000	117.000		983.000	DJR

		Podgorica					Kredit CEB	
		Vrtić u Bloku VI, Podgorica	2015-	45.000			45.000 Kredit CEB	DJR
		Vrtić u Tuzima, Podgorica	2015-	10.000	4.000		6.000 Kredit CEB	DJR
		Studentski dom „Braća Vučinić“ u Nikšiću	2015-	95.000	95.000			DJR
		Izrada glavnog projekta rekonstrukcije objekta Tehničkih fakulteta Univerziteta Crne Gore u Podgorici	2015-	50.000	50.000			DJR
		Srednja stručna škola u Golubovcima, Podgorica	2015-	500.000	500.000			DJR
	1.3. Unapređenje sportske infrastrukture	Izgradnja stadiona „Sveti Petar Cetinjski“ - Cetinje	2014-2016.	1.050.000	50.000		1.000.000 FSCG	Prijestonica Cetinje i FSCG DJR
		Rekonstrukcija bazena u Sportskom centru Nikšić	2015-2016.	100.000		100.000		Vaterpolo savez Crne Gore, Opština Nikšić
		Sportska dvorana Univerziteta CG u Podgorici	2015.	2.145.000	2.145.000			DJR
		Izgradnja	2015-	20.000	20.000			DJR

		fiskulturne sale fakulteta za sport i fizičko vaspitanje u Nikšiću						
1.4. Unpređenje socijalne infrastrukture		Izgradnja ženskog bloka za rehabilitacija i resocijalizacija zavisnika od droga u Crnoj Gori, Podgorica	2013-2015.	607.685	11.648 (iz uslovnih dotacija)	119.207	476.828 EU fondovi	Javna institucija Kakaricka Gora, u saradnji sa: Glavnim gradom Podgorica, opštinama Nikšić, Tivat, Zajednica opština; NVO 4 Life MUP
		Izgradnja Centra za lica sa posebnim potrebama - Danilovgrad	2014-2015.	120.000	70.000	50.000 Obezbjede nje lokacije za izgradnju		Vlada Crne Gore, UNICEF i Opština Danilovgrad
		Izgradnja zgrade za raseljena lica - Nikšić	2015-2016.	1.250.000		50.000	1.200.000 Donacija Banke za razvoj Savjeta Evrope	MRSS, Opština Nikšić, PROCON
		Izgradnja objekata soc. Stanovanja -	2015-2016.	1.000.000		1.000.000		Agencija za stanovanje Glavni grad

		Podgorica						Podgorica
		Prilagođavanje objekata javnoj upotrebi za pristup kretanja i upotrebu licima smanjene pokretljivosti u Podgorici	2015.	1.200.000	1.200.000			DJR
		Prilagođavanje objekata javnoj upotrebi za pristup kretanja i upotrebu licima smanjene pokretljivosti u Nikšiću	2015.	875.000	875.000			DJR
		Dnevni centar za djecu i mlade Ljubović, Podgorica	2015.	19.500	19.500			DJR
		Dom starih u Podgorici	2015-	500.000	500.000			DJR
	1.5. Unapređenje društvene, poslovne i ostale infrastrukture	Izgradnja gradskog parlamenta - Podgorica	2015.	100.000		100.000		Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice
		Kamp na Zlatici, Podgorica	2012-2016.	975.000	975.000			DJR
		Objekat CANU-a u Podgorici	2010-2016.	520.000	520.000			DJR
		Poslovna zgrada Uprave za	2011-2016.	1.178.000	1.178.000			DJR

		nekretnine u Podgorici						
		Eko zgrada Ministarstva održivog razvoja i turizma u Podgorici	2012-2016.	321.000	321.000			DJR
		Bivša zgrada MUP-a u Podgorici	2015.	720.000	720.000			DJR
		Izgradnja i opremanje ZIKS-a	2014-2015.	345.000	345.000			DJR
		Adaptacija prostorija Državnog tužilaštva na Cetinju	2013-2015.	125.000	125.000			DJR
		Smjestajni kapaciteti za SAJ i PJP u Danilovgradu	2015.	115.000	115.000			DJR
		Adaptacija poslovnog prostora MUP-a, Podgorica	2015.	250.000	250.000			DJR
		Nova zgrada Skupštine Crne Gore, Podgorica	2015-	190.000	190.000			DJR
UKUPNO				19.523.185	13.075.148	1.419.207	Σ 5.012.828 EU fondovi 476.828	

						Donacije 2.200.000 Krediti 2.336.000	
UKUPNO INKLUZIVNI RAST			25.668.185	19.170.148	1.419.207	Σ 5.062.828 EU fondovi 476.828 Krediti 2.386.000 Donacije 2.200.000	

PRIMORSKI REGION

Pravac razvoja – Pametan rast

PAMETAN RAST								
Prioritetna oblast 1: <i>Konkurentnost i inovacije</i>								
Prioritet	Mjere	Projekat	Vremenski okvir (faza realizacije)	Planirana investicija/ ulaganje za 2015./ u €	Izvori finansiranja/ u €			Nadležna institucija
					Državni budžet	Budžet JLS	Ostalo	
1.Razvoj MSP i komplementarnih djelatnosti vezanih za	1.1.Finansijska i nefinansijska podrška razvoju malih i srednjih preduzeća	Biznis centar - logistički centar za privrednike - Tivat	2015.	20.000		20.000		Opština Tivat

turizam	1.2. Programi podsticanja razvoja klastera kroz savjetodavnu podršku i podršku u realizaciji investicija	Jačanje konkurentnosti MSP u Crnoj Gori kroz razvoj klastera (tehnička podrška)	2014-2015	64.780 ³⁰			64.780 EU	MEK UNIDO UNDP
		Program podrške promociji klastera i razvoja klaster menadžmenta	2015.	16.666 ³¹	16.666			MEK
	1.3. Aktivnosti na usaglašavanju poslovanja MSP sa međunarodnim standardima poslovanja	Program subvencija za podsticanje konkurentnosti MSP kroz uvođenje međunarodnih standarda poslovanja, sa prioritetom za manje razvijene JLS	2015.	33.333 ³²	33.333			MEK, JLS
	1.4. Uvođenje dodatnih podsticaja za preduzeća koja	Program podrške povećanju	2015.	18.333 ³³	18.333			MEK,

³⁰ Navedeni iznos je 1/3 od ukupano, za Projekat opredijeljenih 194.341 eura, nakon realizacije Projekta za 2015. godinu znaće se alokacija sredstava po regionima

³¹ Navedeni iznos je 1/3 od ukupano, za Program opredijeljenih 50.000 eura, nakon realizacije Programa za 2015. godinu znaće se alokacija sredstava po regionima

³² Navedeni iznos je 1/3 od ukupano, za Program opredijeljenih 100.000 eura, nakon realizacije Programa za 2015. godinu znaće se alokacija sredstava po regionima.

³³ Navedeni iznos je 1/3 od ukupano, za Program opredijeljenih 55.000 eura, nakon realizacije Programa za 2015. godinu znaće se alokacija sredstava po regionima.

	povećavaju dodatnu vrijednost u proizvodnji	stepena finalizacije proizvodnje						
	1.5. Podsticanje konkurentnosti MSP	Vaučerske šeme za inovativna mala i srednja privredna društva	2015.	10.000 ³⁴	10.000			MEK
		Program podsticanja direktnih investicija	2015.	333.333 ³⁵ Za tri regiona	333.333			MEK
	1.6. Finansijska podrška Investiciono razvojnog fonda Crne Gore	Programi kreditiranja i faktoringa	2015.	26.670.000 ³⁶			26.670.000 Kreditna sredstva	IRFCG
2. Jačanje veze MSP sa naučnoistraživačkim ustanovama i kapacitetima razvoja turizma	2.1. Program finansijske podrške jačanja mogućnosti istraživanja i razvoja i razvoja inovativnosti kroz: finansiranje krupnih istraživačkih grantova, EUREKA projekata, patenata i realizaciju	Finansiranje krupnih istraživačkih grantova kroz projekat „Visoko obrazovanje, istraživanje i inovacije za konkurentnost Crne Gore“ i	2014-2017.	300.000 ³⁷			300.000. kredit Svjetske banke	MN

³⁴ Navedeni iznos je 1/3 od ukupano, za Program opredijeljenih 30.000 eura, nakon realizacije Programa za 2015. godinu znače se alokacija sredstava po regionima.

³⁵ Navedeni iznos je 1/3 od ukupano, za Program opredijeljenih 1.000.000 eura, nakon realizacije Programa za 2015. godinu znače se alokacija sredstava po regionima

³⁶ 1/3 od iznosa 80 miliona eura koji je IRF Planom rada za 2015. godinu opredijelio za kreditne aktivnosti kroz svoje programe, od čega se 35 miliona odnosi na finansiranje faktoringa. Kod većine programa su predviđene posebne stimulacije za korisnike iz Sjevernog regiona i manje razvijenih JLS (Cetinje, Nikšić i Ulcinj). Konačna alokacija plasmana kreditnih sredstava će se utvrditi na kraju 2015. godine

³⁷ Prema planu realizacije odobrenih grantova i dijela sredstava Centra izvrsnosti za primorski region u 2015. godini

	predpristupnih IPA programa za područje nauke koji su usmjereni na komercijalizaciju istraživanja	Centar izvrsnosti BIO-ICT –INVO						
3.Razvoj i koncentracija visokospecijalizovanih industrijskih djelatnosti	3.1 Program razvoja poslovnih zona i inovativnih preuzetničkih projekata	Program podsticaja razvoja biznisa – definisanje i razvoj biznis zona, sa akcentom na manje razvijene i sjeverne opštine	nije vremenski ograničen					MEK
4.Obezbjeđivanje uslova za jačanje kapaciteta jedinica lokalne samouprave koje su ispod prosjeka razvijenosti	4.1 Izrada prostorno-planske dokumentacije, idejnih rješenja i projekata	Priprema projektnih aplikacija, monitoring, izvještavanje i ostale aktivnosti relevantne za ukupnu implementaciju lokalnih razvojnih planova	2015.	12.000 ³⁸	12.000			JLS, MEK
		Donošenje plana upravljanja za solila - Tivat	2015.	20.000			20.000 Sredstva obezbijedio UNDP	UNDP

³⁸ Navedeni iznos je 1/3 od ukupano, za Program opredijeljenih 26.000 eura, nakon realizacije Programa za 2015. godinu znaće se alokacija sredstava po regionima

		Izgradnja idejinog rješenja žičare do tvrđave Sv. Ivan i parking garaže - Kotor	2015.	50.000		50.000		Opština Kotor
		Izrada glavnog projekta žičare do tvrđave Sv. Ivan I parking garaže - Kotor	2015.	80.000		80.000		Opština Kotor
		Izrada projektne dokumentacije za saobraćajnicu kroz Donji Grbalj - Kotor	2015.	25.000		25.000		Opština Kotor
		Izrada PUP-a opštine Kotor	2015.	402.000		402.000		Opština Kotor
UKUPNO				28.055.445	423.665	577.000	Σ 27.054.780 EU fondovi 64.780 Krediti 26.970.000 Donacija 20.000	

Prioritetna oblast 2: Turizam i kulturno-istorijsko nasljedje

Prioritet	Mjere	Projekat	Vremenski okvir (faza realizacije)	Planirana investicija/ ulaganje za 2015./ u €	Izvori finansiranja/ u €			Nadležna institucija
					Državni budžet	Budžet JLS	Ostalo	

1.Unapređenje razvoja turizma kao ključnog nosioca razvoja regiona daljim jačanjem turističkih kapaciteta i ponude	1.1.Privlačenje investicija u oblasti novih visokokvalitetnih smještajnih kapaciteta	Izgradnja turističkog naselja Luštica (Tivat)	2012-	30.000.000			30.000.000 Privatni kapital	MORT, Investitor
		Izgradnja turističkog naselja Kumbor, Herceg Novi	2014-	80.000.000			80.000.000 Privatni kapital	MORT, Investitor
		Nastavak izgradnje turističkog Komplexa Porto Montenegro, Tivat	2015-	32.000.000			32.000.000 Privatni kapital	MORT, Investitor
		"Euromix trade "Budvanska rivijera" ad Budva; Izgradnja hotela Crystal Rivijera u Petrovcu	2015-	6.585.376			6.585.376 Privatni kapital	MORT Investitor
		"Nivel Invest" doo i "Luzitanos Invest CO" doo; građenje I faze kondo hotela, Budva	2015-	7.151.005			7.151.005 Privatni kapital	MORT, Investitor
		"Porto Sole" doo; izgradnja hotela, Bar	2015-	1.393.614			1.393.614 Privatni kapital	MORT, Investitor
		Peković - Nikolić, kondo	2015-	1.403.832			1.403.832 Privatni	MORT, Investitor

		hotel u Tivtu					kapital	
		„Praxis" doo , izgradnja hotel, Budva	2015-	1.098.158			1.098.158 Privatni kapital	MORT, Investitor
		Izgradnja hotela „Sekulić“ u Sutomoru	2015-	1.362.605			1.362.605 Privatni kapital	MORT, Investitor
		Izgradnja condo hotela "Operatio trading Montenegro" doo, Budva;	2015-	15.932.822			15.932.822 Privatni kapital	MORT, Investitor
		Izgradnja hotela Filotić u Budvi	2015-	3.556.850			3.556.850 Privatni kapital	MORT, Investitor
		Rekonstrukcija depadansa u sklopu Hungest hotels "Sun resort", H. Novi	2015-	565.705			565.705 Privatni kapital	MORT, Investitor
		"Politropus alternative" izgradnja hotela u Herceg Novom	2015-	9.699.783			9.699.783 Privatni kapital	MORT, Investitor
		izgradnja I faze turističkog kompleksa Ponta- Ruža vjetrova, Petrovac	2015-	403.571			403.571 Privatni kapital	MORT, Investitor
		"INC" doo izgradnja hotela	2015-	1.015.817			1.015.817 Privatni	MORT, Investitor

		u Budvi					kapital	
	1.2.Unapređenje standarda i usluga postojećih smještajnih kapaciteta	Hotels&Restaurant "Primorje" AD; rekonstrukcija Centra za odmor, rekreaciju i liječenje "Igalo	2015-	1.000.000.			1.000.000 Privatni kapital	MORT, Investitor
		"Hungest Hotels Montenegro" , rekonstrukcija hotela u Herceg Novom	2015-	1.460.502			1.460.502 Privatni kapital	MORT, Investitor
		Rekonstrukcija hotela Arsić, u Tivtu	2015-	2.040.511			2.040.511 Privatni kapital	MORT, Investitor
		1.3.Stvaranje novih turističkih zona kroz pretvaranje vojnih kompleksa i industrijskih zona u turističke zone	Rekonstrukcija hotela „Magnolija“ u Bečićima, Budva	2015.-	589.758			589.758 Privatni kapital
2.Razvoj nedovoljno iskorišćenih turističkih potencijala	2.1.Diversifikacija ponude zdravstvenog i wellness, kongresnog, sportskog, kulturnog, nautičkog turizma uz unaprjeđenje lokacija pogodnih za ove vidove	Unapređenje turističkih proizvoda i usluga kroz njihovu specijalizaciju/diversifikacij - Tivat	2013-2015.	112.000			112.000 EU	Opština Tivat

	turizma							
3.Unapređenje valorizacije i zaštite kulturne i prirodne baštine	3.1.Jaćanje pravne i institucionalne infrastrukture u cilju očuvanja i zaštite izuzetne univerzalne vrijednosti područja	Ekonomska valorizacija i zaštita područja prirodne i kulturne baštine – Tivat554.983 ukupna vrijednost granta 293.945 vrijednost za Opštinu Tivat	2013-2015.	22.500			22.500	Opština Tivat
	3.2.Investiranje u obnavljanje, zaštitu i revitalizaciju kulturno-istorijskog nasljeđa i unapređenje kulturne infrastrukture	Godišnji program zaštite i očuvanja kulturnih dobara	Kontinuirano	375.260 ³⁹	375.260			MK
		Izvođenje radova na uređenju gradskih bedema i šetne staze od Gurdića do Ljetnje pozornice - Kotor	2015.	150.000		150.000		Opštin Kotor
		Rekonstrukcija zgrade Doma Kultire u Dobroti - Kotor	2015.	200.000		200.000		Opština Kotor
		Projekat rekonstrukcije	2015.	15.000		15.000		Opština Kotor
						Cjelokupan iznos sredstava obezbijeđen iz EU fondova		

³⁹ Navedeni iznos je 1/3 od ukupano, za Program opredijeljenih 1.125.780 eura. Zavisno od prijavljenih i odobrenih projekata za 2015. godinu znaće se alokacija sredstava po regionima

		“Ljetnje pozornice” - Kotor						
		Projekat uređenja Peraške tvrđave - Kotor	2015.	20.000		20.000		Opština Kotor
		Rekonstrukcija bivšeg zatvora u Kotoru	2015-2016.	110.000	110.000			DJR
UKUPNO				198.264.669	485.260	385.000	Σ 197.394.409 Privatni kapital 197.259.909 EU fonovi 134.500	
UKUPNO PAMETAN RAST				226.320.114	908.925	962.000	Σ 224.449.189 EU fondovi 199.280 Krediti 26.970.000 Priv. Kapital 197.259.909 Donacije 20.000	

Pravac razvoja – Održivi rast

ODRŽIVI RAST

Prioritetna oblast 1: Saobraćaj

Prioritet	Mjere	Projekat	Vremenski okvir (faza realizacije)	Planirana investicija/ ulaganje za 2015./ u €	Izvori finansiranja/ u €			Nadležna institucija
					Državni budžet	Budžet JLS	Ostalo	
1.Unapređenje putne infrastrukture	1.1.Rekonstrukcija i sanacija kritičnih tačaka na državnim putevima	Rekonstrukcija i rehabilitacija puta M-2.3 CT-BD od km 45+700 do km 51+000	2015-2016.	600.000	600.000			DZS
		Rekonstrukcija i rehabilitacija puta M-2 Debeli Brijeg- H.Novi od km 859+800 do km 861+900	2015.	400.000	400.000			DZS
		Program rekonstrukcija raskrsnica U 2015. godini u okviru Programa biće rekonstruisana raskrsnica u Sutomoru i	2014-2015.	1.200.000	1.200.000			DZS

		raskrsnica na putu Bar-Ulcinj						
1.2.Rješavanje uskih grla na državnim putevima		Izgradnja bulevara Bečići - Budva	2014-2015.	4.100.000	900.000		3.200.000 EIB	DZS
		Rekonstrukcija puta Ulcinj-Krute	2014-2015.	2.000.000	1.500.000		500.000 EIB	DZS
		Rekonstrukcija puta Bar-Sukobin,dionica Bar-Krute	2015.	1.500.000	1.500.000			DZS
		Izgradnja trećih traka - Markovići	2015-2016	3.300.000	800.000		2.500.000 EIB	DZS
		Izgradnja saobraćajnica sa pratećom infrastrukturom u zoni „B” i zoni „Aa” po DUP-u „ILINO” i saobraćajnice Ilino-Šušanj - Bar	2015.	550.000		550.000		Opština Bar
1.3.Izgradnja nove i rekonstrukcija postojeće putne mreže		Rekonstrukcija 2 saobraćajnice na Velikom pijesku - Bar	2015.	550.000		550.000		Opština Bar
		Izrada i rekonstrukcija ulica , trotoara i lokalnih puteva - Kotor	2015.	200.000		200.000		Opština Kotor
		Gradske saobraćajnice u Baru	2015.	50.000	50.000			DJR
		Gradske	2015.	200.000	200.000			DJR

		saobraćajnice u Ulcinj						
		Lokalna putna infrastruktura u Herceg Novom	2015.	5.000	5.000			DJR
	1.4 Unapređenje ostale saobraćajne infrastrukture	Izgradnja autobuske stanice - Tivat	2014-2015.	2.001.140		Zemljište, komunalije	2.001.140 Privatno- javno partnerstvo. Sredstva obezbijedila firma "Mesopromet" D.O.O.	Opština Tivat i privatni investitor
		Uređenje trga u Sutomoru i ulice Ivana Novakovića - Bar	2015.	200.000		200.000		Opština Bar, JP Morsko dobro
		Sanacija dijela šetne staze do tvrđave " San Đovani " - Kotor	2015.	60.000		60.000		Opština Kotor
		Realizacija projekta javne rasvjete - Kotor	2015.	60.000		60.000		Opština Kotor
2.Stvaranje uslova za unapređenje pomorskog saobraćaja	2.1.Razvoj projekata priobalne plovidbe	Uspostava sistema za nadzor pomorskog saobraćaja i nabavka opreme za zaštitu mora od zagađenja	2015.	490.000	490.000			MSP, Uprava pomorske sigurnosti
3.Unapređenje avio saobraćaja	3.1.Realizacija Projekata u skladu	Proširenje i rekonstrukcija	2015-2017.	cca			150.000 Sopstvena sredstva	MSP, Aerodromi CG

	sa Master Planom razvoja aerodroma 2012-2030.	manevarskih površina i pristanišne platforme na Aerodromu Tivat		150.000			Aerodroma Crne Gore AD, kredit EBRD (pregovori sa EBRD-om u toku)	
		Izgradnja nove terminalne zgrade na aerodromu Tivat sa pratećom infrastrukturom	2015-2017.	150.000			150.000 Donatorska sredstva EBRD-a	MSP, Aerodromi CG
UKUPNO				17.766.140	7.645.000	1.620.000	Σ 8.501.140 Krediti 6.200.000 Privatni kapital 2.151.140 Donacije 150.000	

Prioritetna oblast 2: Zaštita životne sredine

Prioritet	Mjere	Projekat	Vremenski okvir (faza realizacije)	Planirana investicija/ ulaganje za 2015./ u €	Izvori finansiranja/ u €			Nadležna institucija
					Državni budžet	Budžet JLS	Ostalo	
1.Stvaranje uslova za potpuno rješavanje pitanja vodosnabdijevanja	1.1.Realizacija projekta izgradnje vodovodnih sistema	Realizacija projekta zoniranja vodovodnog sistema po visini pritiska – Kotor	2014-2016.	50.000		50.000		Opština Kotor, JP “Vodovod i kanalizacija”
		Izrada i realizacija projekta za	2015.	50.000		50.000		JP “Vodovod i kanalizacija”

		komandno povezivanje pumpi i rezervoara – Kotor						Kotor
		Rezervoar za poboljšanje vodosnadbijevanja u Tivtu	2015	150.000	150.000			DJR
		Sanacija i rekonstrukcija hidrotehničkog tunela u Mojdežu, Herceg Novi	2014-2015.	615.000	615.000			DJR
2.Unaprijeđenje sistema odlaganja otpadnih voda i fekalnog otpada	2.1.Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i pojedinih segmenta kanalizacione i komunalne infrastrukture	Završetak izgranje kanalizacione mreže u opštini Tivat	2011-2015.	2.000.000		2.000.000		MORT, JLS
		Završetak izgranje PPOV i vodovodne i kanalizacione mreže u opštini Herceg Novi	2012-2015.	10.558.880		3.483.880	7.075.000 Kredit KfW banke	MORT, JLS
		Izgranja PPOV i vodovodne i kanalizacione mreže u opštini Bar	2012-2017	2.400.000			2.400.000 Kredit KfW banke	MORT, JLS
		Izgranja PPOV za Kotor i Tivat	2012-2016.	5.800.000			5.800.000 Kredit KfW banke	MORT, JLS
		Izgranja kanalizacione mreže u opštini Ulcinj	2015-2016.	1.270.000		160.000	860.000 Kredit EIB	MORT, JLS

							250.000 Kredit KfW	
		Uvođenje kompostiranja i selektivnog prikupljanja otpada u opštinama Kotor, Budva, Tivat i Herceg Novi	2013-2015.	419.296	8.121 (iz uslovnih dotacija)	45.393	365.782 EU fondovi	JKP Kotor, u saradnji sa: JKP Tivat; JKP Budva; KSP Herceg Novi; Eko Centar Delfin MUP
		Realizacija projekta sanacije šahti i čvorišta – Kotor	2015.	25.000		25.000		JP “Vodovod i kanalizacija” Kotor
		Rekonstrukcija pumpne stanice na Solilima sa sanacijom dijela kanalizacione mreže u Ind. Zoni - Kotor	2015.	250.000		250.000		Opština Kotor
		Sufinansiranje radova na izgradnji zajedničkog postrojenja za otpadne vode (faza V) - Kotor	2015.	70.000		70.000		Opština Kotor
		Realizacija projekta kanalizacionog sistema u gornjem dijelu Starog	2015.	700.000		700.000		Opština Kotor

		grada – Kotor						
		Izvođenje radova na razdvajanju atmosferskih i kanalizacionih voda - Kotor	2015.	30.000		30.000		Opština Kotor
3.Unaprjeđenje sistema odlaganja čvrstog otpada	3.1.Izgradnja loklanog i regionalnog centra za obradu otpada	Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta – Tivat	2015-2016	200.000		200.000		Opština Tivat
		“Nula otpada” za događaje i festivale u jadranskom basenu – Tivat 1.356.944ukupna vrijednost granta 107.930- vrijednost za Opštinu Tivat	2013-2015	24.728			24.728 EU fondovi	Opština Tivat
		Sanacija neuređenog odlagališta otpada „Čafe“ u opštini Bar	2015-2016.	1.500.000	225.000		1.275.000 IPA komponenta III	Opština Bar, MORT
4.Sanacija i rekultivacija lokaliteta kontaminiranih opasnim	4.1.Sanacija i remedijacija 1 identifikovane tzv. „crne ekološke tačke“, a to je	„Upravljanje industrijskim otpadom i sanacija crnih tačaka“ 50.000.000 ⁴⁰						MORT AZZZS

⁴⁰ Sredstva se odnose za realizaciju cijelog projekta, koji obuhvata industrijski otpad u KAP-u, Brodogradilištu Bijela, TE Pljevlja, Rudnika šuplja stijena i opasnog industrijskog otpada. Ne može se predvideti visina utošenih sredstava za 2015. godinu, jer to zavisi od visine izvršenja projekta.

industrijskim otpadom	Brodogradilište Bijela							
UKUPNO				26.112.904	998.121	7.064.273	Σ 18.050.510 Krediti 16.385.000 EU Fondovi 1.665.510	
Prioritetna oblast 3: Energetika								
Prioritet	Mjere	Projekat	Vremenski okvir (faza realizacije)	Planirana investicija/ ulaganje za 2015./ u €	Izvori finansiranja/ u €			Nadležna institucija
					Državni budžet	Budžet JLS	Ostalo	
1.Podsticanje razvoja i primjene obnovljivih izvora energije	1.1.Program podsticanja razvoja vjetroelektrana	Vjetroelektrana Možura	2013-	5.000.000			5.000.000 Privatni investitor	MEK Privatni investitor
	1.2. Izgradnja malih hidroelektrana	Izgradnja mHE na vodotoku Reževići – Budva	2014-	900.000			900.000 Privatni investitor	MEK, Investitor
2.Razvoj ušteda u snabdevanju energijom poboljšanjem energetske efikasnosti	2.1.Obezbjedenje institucionalnih uslova i finansijskih podsticaja za unapređenje energetske efikasnosti	Unaprijeđene energetske efikasnosti kroz međuopštinsku upravljačku mrežu	2013-2015.	647.312	12.231 (iz uslovnih dotacija)	51.125	583.956 EU fondovi	Opština Bar, u saradnji sa opštinama: Ulcinj, Budva, Hotor, Tivat, Prijestonicom Cetinje MUP
		Energetska efikasnost u Crnoj Gori - dodatno finansiranje	2014-2017.	637.000 Opšta bolnica			637.000 kredit IBRD	MEK, MF, MZ

		(MEEP AF) - poboljšanje energetskih karakteristika objekata: Opšta bolnica Kotor, Dom zdravlja Kotor		Kotor 385.000, Dom zdravlja Kotor 252.000				
		MONTESOL - Projekat beskamatnih kredita za solarne kolektore za domaćinstva	2011-	476.520 (554.094,15) US\$ Za primorski region 60% 285.912			285.912 donacija IMELS	MEK, UNEP, IMELS
		ENERGY WOOD - faza II - Projekat beskamatnih kredita za sisteme grijanja na moderne oblike biomase (pelet, briket) za domaćinstva	2015.	Ukupno 300.000 Za primorski region 10% 30.000			30.000 donacija Vlade Kraljevine Norveške	MEK
	2.2.Racionalno korišćenje energije u saobraćaju i promocija mjera energetske efikasnosti	Realizacija projekta rekonstrukcije javne rasvjete u funkciji smanjenja potrošnje	2015.	50.000		50.000		Opština Kotor
	2.3 Poboljšanje energetkse	Poboljšanje Energetske	2013-2016.	4.000		4.000		Opština Tivat

	efikasnosti u javnim preduzećima ustanovama	efikasnosti u javnim preduzećima i ustanovama - Tivat						
UKUPNO				7.554.224	12.231	105.125	Σ 7.436.868 Kredit 637.000 EU fondovi 583.956 Donacije 315.912 Privatni kapital 5.900.000	

Prioritetna oblast 4: Poljoprivreda i ruralni razvoj

Prioritet	Mjere	Projekat	Vremenski okvir (faza realizacije)	Planirana investicija/ ulaganje za 2015./ u €	Izvori finansiranja/ u €			Nadležna institucija
					Državni budžet	Budžet JLS	Ostalo	
1. Povećanje konkurentnosti poljoprivrede i stvaranje uslova za održivo upravljanje, kroz modernizaciju proizvodnje, povećanje kvaliteta proizvoda, higijene i bezbjednosti	1.1.Mjere tržišno cjenovne politike	Direktna podrška ratarskoj proizvodnji	2015.	74.000	74.000			MPRR
		Direktna podrška stočarskoj proizvodnji	2015.	147.000	147.000			MPRR
		Podrška razvoju tržišne proizvodnje mlijeka	2015.	144.000	144.000			MPRR
		Podrška jačanju otkupne mreže	2015.	15.000	15.000			MPRR

hrane.		mlijeka						
		Program unapređenja pčelarstva	2015.	29.600	29.600			MPRR
	1.2. Poboljšanje uslova za povećanje potencijala za biljnu proizvodnju	Program fitosanitarnih mjera za 2015.godinu	2015.	38.000	38.000			MPRR - FU
	1.3. Obavezne mjere zdravstvene zaštite životinaj od naročito opasnih zaraznih bolesti	Program obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja	2015.	240.000	240.000			MPRR -VU
2. Poboljšanje konkurentnosti, kao i povezivanje sa drugim sektorima prije svega sa sektorom turizma	2.1. Podrška diversifikaciji djelatnosti na poljoprivrednim gazdinstvima	Diverzifikacija ekonomskih aktivnosti u ruralnim sredinama	2015.	12.000	12.000			MPRR
3. Unapređenje i razvoj infrastrukture i vodosnabdijevanja u urbanom i ruralnom području	3.1. Izgradnja seoske infrastrukture	Izgradnja seoskih vodovoda	2015.	80.000	80.000			MORT, MPRR
		Obnova i nasipanje seoskih puteva	2015.	83.000	83.000			MPRR
4. Razvoj poljoprivredne i prehrambene proizvodnje, posebno proizvoda sa oznakom porijekla,	4.1. Investicije u fizički kapital koje se odnose na preradu i marketing poljoprivrednih proizvoda	Podrška investicijama u poljoprivredna gazdinstva IPARD laik	2015-	700.000	.		700.000 Eu fondovi	MPRR
		Podrška investicijama u poljoprivredna gazdinstva	2015.	300.000	160.000		140.000 Kredit Svjetske banke	MPRR

proizvoda sa geografskom oznakom, proizvoda sa oznakom garantovano-tradicionalnih specijaliteta, organskim proizvodima, kao i planinskim proizvodima	MIDAS/podrska							
	Podrška razvoju vinogradarstva i vinarstva	2015.	60.000	60.000			MPRR	
	Podrška razvoju maslinarstva	2015	120.000	120.000			MPRR	
	Podrška podizanju višegodišnjih zasada ljekovitog i aromatičnog bilja	2015.	20.000	20.000			MPRR	
	Podrška povrtlarskoj proizvodnji	2015.	30.000	30.000			MPRR	
	Podrška investicijama za preradau na porodičnim gazdinstvima	2015.	80.000	80.000			MPRR	
	Unapređenje kvaliteta proizvoda	2015	16.000	16.000			MPRR	
	Promocija poljoprivrede i poljoprivrednih proizvoda	2015.	34.000	34.000			MPRR	
	4.2.Razvoj prehrambene proizvodnje sa organskim i zaštićenim geografskim porijeklom, kao i donošenje novog	Očuvanje autohtonih genetičkih resursa u poljoprivredi	2015.	7.000	7.000			MPRR
		Organska proizvodnja	2015.	40.000	40.000			MPRR
Korišćenje planinskih		2015.	2.000	2.000			MPRR	

	zakona o alkoholnim pićima	pašnjaka						
	4.3 Podrška opštim servisima u poljoprivredi	Obrazovanje, istraživanja, razvoj i analize	2015.	35.400	35.400			MPRR
		Program savjetodavnih poslova u biljnoj proizvodnji	2015.	30.000	30.000			MPRR
		Program mjera kontrole kvaliteta proizvoda	2015.	16.500	16.500			MPRR
		Program unapređenja stočarstva	2015.	7.500	7.500			MPRR
5. Razvoj sektora morskog ribarstva i marikulture	5.1. Mjere jačanja ribarske flote	Jačanje ribarske flote za ulov demerzalnih resursa	2015.	45.000	45.000			MPRR
		Povećanje profesionalne ribarske flote za ulov pelagičnih resursa	2015.	35.000	35.000			MPRR
		Modernizacija ribarska flote u malom privrednom ribolovu	2015.	30.000	30.000			MPRR
	5.2 Mjere unapređivanja sektora marikulture	Poboljšanje konkurentnosti i efikasnosti sektora marikulture	2015.	30.000	30.000			MPRR

		Poboljšanje zaštite uzgajališta školjki od predatora	2015.	15.000	15.000			MPRR
	5.3. Unapređenje sektora morskog ribarstva	Stvaranje uslova za održavanje i čuvanje ribe i drugih morskih organizama	2015.	30.000	30.000			MPRR
	5.4. Miere održivog upravljanja i očuvanja resursa ribe i drugih morskih organizama	Održivo upravljanje i očuvanje resursa ribe i drugih morskih organizama	2015.	60.866	60.866			MPRR
UKUPNO				2.606.866	1.766.866		Σ 840.000 Krediti 140.000 EU Fondovi 700.000	
UKUPNO ODRŽIVI RAST				54.040.134	10.422.218	8.789.398	Σ 34.828.518 Krediti 23.362.000 Privatni kapital 8.051.140 EU Fondovi 2.949.466 Donacije 465.912	

Pravac razvoja – Inkluzivni rast

INKLUZIVNI RAST

Prioritetna oblast 1: *Razvoj ljudskih resursa i zapošljavanje*

Prioritet	Mjere	Projekat	Vremenski okvir (faza realizacije)	Planirana investicija/ ulaganje za 2015./ u €	Izvori finansiranja/ u €			Nadležna institucija
					Državni budžet	Budžet JLS	Ostalo	
1. Uspostaviti sistemske veze između privrede i sistema obrazovanja i primjena instrumenata za analizu, praćenje i predviđanja potreba tržišta	1.1. Povezivanje visokog obrazovanja i tržišta rada i podizanje preduzetničko-inovativnog karaktera obrazovanja	Praćenje karijere visokoškolaca (tracer study)	kontinuirano	50.000			50.000 kredit Svjetske banke	MPR, MRSS/ ZZZCG
2. Podsticanje nezaposlenih lica za sticanjem novih znanja i vještina u skladu sa potrebama privrede	2.1. Razvoj cjeloživotnog učenja i obrazovanja odraslih	Programi obrazovanja i osposobljavanja za tržište rada – programi osposobljavanja za rad na konkretnom radnom mjestu – poznati poslodavac	2015.	50.000	50.000			MPR, MRSS ZZZCG
	2.2. Program	Program stručnog	2015.	1.870.000	1.870.000			MPR, MRSS,

	osposobljavanja i obrazovanja nezaposlenih lica	osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem						ZZZCG, MIDT, UZK, ustanove visokog obrazovanja
	2.3. Program podsticanja preduzetništva i samozapošljavanja nezaposlenih lica	Program podsticanja preduzetništva i samozapošljavanja nezaposlenih lica	2015.	50.000	50.000			MRSS, ZZZCG
	2.4. Ostali programi aktivne politike zapošljavanja	Programi javnih radova, stimulisanja prvog i sezonskog zapošljavanja i ostali APZ programi	2015.	1.050.000	1.050.000			MRSS, ZZZCG
				3.070.000	3.020.000		Σ 50.000 Kredit	
Prioritetna oblast 2: Unapređenje obrazovne, zdravstvene, socijalne i sportske infrastrukture								
1. Unapređenje zdravstvene, socijalne, obrazovne i sportske infrastrukture	1.1 Unapređenje zdravstvene i socijalne infrastrukture	Adaptacija prostora za potrebe dnevnog boravka djece ometene u razvoju - Kotor	2015.	20.000		20.000		Opština Kotor
		Rješavanje problema smještanja lica u stanju	2015.	120.000		120.000		Opština Kotor

		socijalne potrebe - Kotor						
	1.2 Unapređenje obrazovne infrastrukture	Izgradnja vrtića u Baru	2015-	1.900.000	212.000		1.688.000 Kredit CEB	DJR
		Izgradnja vrtića u Ulcinju	2015-	30.000	4.000		26.000 Kredit CEB	DJR
	1.3 Unapređenje sportske infrastrukture	Troškovi stručnog nadzora na izgradnji sportske dvorane - Kotor	2015.	80.000		80.000		Opština Kotor
		Investiciono održavanje zatvorenog plivačkog bazena - Kotor	2015.	20.000		20.000		Opština Kotor
		Sufinansiranje u izgradnji i rekonstrukciji sportskih terena - Kotor	2015.	25.000		25.000		Opština Kotor
		Sportska dvorana u Kotoru	2015.	50.000	50.000			DJR
2. Unapređenje društvene, poslovne i ostale infrastrukture	2.1 Izgradnja javne infrastrukture	Investiciono održavanje poslovnih prostora - Kotor	2015.	50.000		50.000		Opština Kotor
		Izgradnja i sanacija društvenih prostorija po	2015.	40.000		40.000		Opština Kotor

		mjesnim centrima - Kotor						
		Sufinansiranje u rekonstrukciji starih mlinova I bistjerni - Kotor	2015.	15.000		15.000		Opština Kotor
		Sufinansiranje u rekonstrukciji vjerskih objekata - Kotor	2015.	40.000		40.000		Opština Kotor
		Državno tužilaštvo u Kotoru	2015.	777.000	777.000			DJR
UKUPNO				3.167.000	1.043.000	410.000	Σ1.714.000 Kredit 1.714.000	
UKUPNO INKLUZIVNI RAST				6.237.000	4.063.000	410.000	Σ 1.764.000 Kredit 1.764.000	

ANEKS

Struktura planiranih ulaganja i izvori sredstava po regionima i pravcima razvoja

Region/Pravci razvoja	Planirana vrijednost investicija/ulaganja u 2015. / u €	Izvori finansiranja / u €					
		Državni budžet	Lokalni budžeti	Krediti	EU fondovi	Privatni kapital ⁴¹	Donacije
Ukupno Sjeverni region	352.538.915	242.954.731	5.159.149	43.430.543	14.803.223	41.425.777	5.051.440
Održivi rast	296.674.538	224.145.718	3.607.350	16.685.543	14.036.500	36.655.777	1.829.600
Pametnan rast	43.877.377	9.947.013	1.015.799	26.695.000	766.723	4.770.000	682.840
Inkluzivni rast	11.987.000	8.862.000	536.000	50.000	/	/	2.539.000
Ukupno Središnji region	141.505.541	42.205.629	5.919.098	47.718.015	5.221.108	36.392.734	4.032.956
Održivi rast	40.580.195	16.143.100	3.089.891	16.032.015	4.679.500	342.734	292.956
Pametnan rast	75.257.161	6.892.381	1.410.000	29.300.000	64.780	36.050.000	1.540.000
Inkluzivni rast	25.668.185	19.170.148	1.419.207	2.386.000	476.828	/	2.200.000
Ukupno Primorski region	286.597.248	15.394.143	10.161.398	52.096.000	3.148.746	205.311.049	465.912
Održivi rast	54.040.134	10.422.218	8.789.398	23.362.000	2.949.466	8.051.140	20.000
Pametnan rast	226.320.114	908.925	962.000	26.970.000	199.280	197.259.909	20.000
Inkluzivni rast	6.237.000	4.063.000	410.000	1.764.000	/	/	/
UKUPNO CRNA GORA	780.641.704	300.554.503	21.239.645	143.244.558	23.173.077	283.129.560	9.550.308
Održivi rast	391.294.867	250.711.036	15.486.639	56.079.558	21.665.466	45.049.651	2.142.556
Pametnan rast	345.454.652	17.748.319	3.387.799	82.965.000	1.030.783	238.079.909	2.242.840
Inkluzivni rast	43.892.185	32.095.148	2.365.207	4.200.000	476.828	/	4.739.000

⁴¹Uglavnom na osnovu ugovora o koncesijama i investicija u turizmu